

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Doležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštne proste.

Slovenski kmetje, vstanite!

Leto 1906 bo za vse stanovce v Avstriji izredno velikega pomena. Če se tudi drugega nič ne zgodi, gotovo pa je, da dobi avstrijska državna polovica nov volilni red za državni zbor, ki bo spremenil liče državni zbornici in celi državi. Ker pa še nov volilni red ni niti izdelan, zato vsi narodi in vsi stanovi skušajo javno in po skrivnih potih uplivati na izdelovalce novega volilnega reda, da bi ga prikrojili njim na korist. Tudi kmečki stan dviga v vseh deželah glavo ter povzdiguje glas v svoj prilog, zato je treba, da tudi slovenski kmet v teh velepomembnih časih ne molči, ampak glasno pove svoje mnenje.

Češki oddelek deželnega gospodarskega sveta na Češkem se je v zadnji seji temeljito bavil z vprašanjem novega volilnega reda ter storil naslednji sklep: „Odbor češkega oddelka deželnega gospodarskega sveta za češko kraljestvo poboščaja svoje predsedništvo, da predloži vladi in sicer v roke poljedelskega ministra grofa Ferdinanda Bukoaja dobro utemeljene zahteve češkega kmetijstva, naj se pri namerjavani volilni spremembi poseben ozir jemlje na najvažnejši stan v državi, na kmečki stan, in naj se mu osigura, da bo v polni meri obdržal svojo veljavo.“ Ko se je v odboru utemeljeval ta predlog, izrekel je grof Dejm zahtevo, naj se v novi volilni red sprejme tudi določilo, da bodo kmečke skupine in večja mesta ločeno volila, kajti sicer bi mesta vedno premagovala kmečke volilce.

Ta odločen in jasen sklep je vzbudil po vsej Avstriji opravičeno pozornost in listi vseh avstrijskih

skih strank in narodov ga zabeležujejo. Toda pri slovenskih kmetih ne sme vzbuditi samo pozornosti, ampak vzbuditi jih mora tudi iz spanja, da se bodo začeli bolj zanimati za svoje politične pravice.

Sedaj imajo kmečki in veleposestniški poslanci večino v državnem zboru. Ali hočete torej, kmetje, pripustiti, da se vam vzame z novim volilnim redom ta večina, katera je do sedaj vendar le branila posestvo, četudi ni vselej storila popolnoma svoje dolžnosti? Ali hočete, da naj vas zastopniki drugih stanov potisnejo v stran? Ali hočete vedno veljati le za državljane druge vrste? Kmetje drugih avstrijskih narodov odgovarjajo na vsa ta vprašanja z odločnim in resnim: Ne!

Tudi vaša naloga, slovenski kmetje, je, da daste javnosti odgovor na ravnokar stavljena vprašanja! Pokažite svetu, da so slovenski kmetje politično zreli možje, ki bistro gledajo v bodočnost svojega stanu in svojega naroda! Zahtevajte od političnih društev, da vam priredijo zborovanja, na katerih lahko izrečete svoje nazore o spremembi volilnega reda! Če vas kličejo politična društva zaradi vsake, tudi malenkostne stvari skupaj, zakaj ti tega tudi sedaj ne storila, ko se gre za tako dalekosežne spremembe v notranjem političnem življenju cele Avstrije? In naši poslanci! Vsakemu narodu so njegovi poslanci že odkrili svoje mnenje in svoje nazore o tem perečem vprašanju, zakaj bi torej tudi naši gospodje poslanci ne bili tako prijazni, da se sedaj zglasijo pri svojih volilcih? Povabite jih in ni dvoma, da bodo prišli na naše shode!

Slovenska izobraževalna društva pa imajo dolžnost, da naše ljudstvo kolikor mogoče temeljito po-

učijo o volilnopравnih rečeh. Res, v izobraževalnih društvih se ne sme politikovati, toda tega tudi treba ni! Če se bo našemu narodu podala kolikor mogoče temeljito vsa tvarina o volilnopравnem vprašanju, si bo naš bistroumni kmet znal že sam narediti sodbo, kaj mora zahtevati od novega volilnega reda, da bo koristil slovenskemu kmetu in slovenskemu narodu.

Slovenski kmetje, mi vam resno kličemo, da stopite v sedanjih velepomembnih časih vsi na branik za svoj stan in svoj dom!

Napad na zakonsko zvezo.

Poročevalec pravnega odseka poslanske zbornice je predložil odseku poročilo o predlogih glede revizije zakonskega prava. Predložil je dva zakonska načrta. Prvi določuje, da se odpravita §§ 63. in 64. splošnega državlanskega zakona, ki določata posvečenje in razliko vere kot zakonska zadržka. Dalje se predlaga odprava § 111. splošnega državlanskega zakona, ki določa, da se mora veljavno sklenjen zakon med katoličanoma razdružiti le po smrti enega zakonskega, in da je zakon nerazdružen tudi za slučaj, če je bil ob času, ko se je zakon sklenil, tudi le en del katoliški. Hkrati se naj odpravita dvorna odloka z dne 26. avgusta 1814 in 17. julija 1835, ki določata zakonski zadržek „katolicizma“. Odpravijo se naj vse izjemne določbe glede judovskih zakonov. Za vse to se predlaga veljavnost, ki naj sega tudi nazaj.

S tem predlogom, ki pride skoro gotovo letošnjemu letu pred zbornico, se bo začela borba, ki zna dobiti s časom značaj pravega kulturnega boja v Avstriji. Zato pa je nujno potrebno, da smo si takoj izpočetka na jasnem o pomenu in dalekosežnosti tega predloga.

Zahteva se torej pred vsem, da se dovoli za-

LISTEK.

Za križ in svobodo zlato!

Balkanska povest. Spisal I. V. Starogorski.

Kje na svetu je še tak kraj, kakor je Balkan, kje na svetu se odigra toliko tužnih in pretresljivih prizorov, kakor na balkanskem polotoku? Gorat svet, napojen s človeško krvjo, je priča istinita, kako umira Slovan za svojo domovino, vero in svobodo, kako se daruje in žrtvuje za svoje svetinje. Balkan, kjer se je razprostiralo mogočno bizantinsko cesarstvo, kjer je vzrastlo prvo drevo umetnosti, kraj, kjer je bil mogočni Aleksander Veliki Make-donski gospodar. Balkan, kjer se je odigrala žalostna sedmih bosanskih kraljev, ta Balkan se še vedno kadi in puhti od tople človeške krvi. Na Balkanu je Kosevo polje, kjer se je strlo po izdajstvu Vuka Brankovića srbsko carstvo. Na Balkanu sta bila rojena blagovestnika Slovanov sv. Ciril in Metod. In še mnogo drugih reči se je odigralo na Balkanu in se še vrši, odkar gospodari po njem turški zmaj. Pred krvoločno turško divjostjo ni varna krščanska raja,*) ni varna žena, ne dekle, da jih lopovi ne odpeljejo. Vsako glavarstvo ali okrožje ima svojega pašo ali bega, ki gospodari po svoji volji in na lastno roko. Stoletne krivice so postale

*) raja — brezpravno krščansko ljudstvo.

nestrpljive in raja sama je dvignila roko, da si ubrani življenje, to, kar še ima. Neko živahno gibanje se je pričelo, začele so se zbirati ustaške čete, kojih vodje so bili strah in trepat marsikateremu...

I.

„Kosenka, Kosenka!“ je klical ded Samorad Pavlovič svojo vnukinjo. „Pridi no, pa poglej, kdo jaha na onem vranecu tam doli?“

Devojka, stara kakih osemnajst let, je priskakljala iz kočice k dedu. „Kje?“

„Tam doli; napenjam oči, napenjam, ali ne vidijo več tako, kakor so nekdanj!“

Dekle je djala roko na oči in gledala. Nato veselo poskoči.

„To je Žarko... sem jaha! Z njim je Slaviša, vodja vstašev!“

Starec je zagledal še drugega jezdeca.

„Resnica, ona sta! Grem, da ju pozdravim, ti pa glej, da bo kaj za grla!“

Starec Samorad Pavlovič se je spustil po strmini do ceste, da sprejme gosta. Kosenka je pa še pogledala jezdeca na vranecu. Okrogli obrazek je začarel, temno oko se radostno nasmejalo. Djala je roko na valovite prsi in lahkih korakov odbežala v kočico.

„Bog Vas sprejmi, ded,“ sta pozdravila jezdeca Pavloviča.

„I vaju, sokola moja!“ odzval se je starec. Mi-

slil sem, da so vaju že pozobali Turki, ker vaju že dolgo nisem videl v Reštetiču.“

„Dolgo?!“ se zavzame Žarko. „Pred dvema dnevoma sva bila!“

Starec se je prejel za stremena in dospeli so do kočice Samorada Pavloviča.

„Kaj pa dela nevesta? Gotovo sanja o svojem Žarku!“ je dejal Slaviša in se ozrl za Žarkom. Ta je že bil pred hišo in Kosenka pri njem. „Nu, kar zletel je naprej!“

„Zelo se ljubita!“ de starec. „Gospod Jezus ju varuj turških tolovajev in pa — Holubana!“

„Holubana?“ vpraša živo Slaviša in pogleda starca.

„Da! Prišel je snubit! Ali deklíč ga ne mara in odšel je razsrjen. Neka slutnja me obdaja, da ne bo nič dobrega. Resnično, Holuban mi ne gre prav iz sive glave! Slaviša, dobro veš, da oni, ki služijo naše tlačitelje, niso več našega duha, ampak poturice. In tak je hujši od Turka!“

Slaviša je djala roko na konja in se zamislil. „Vidiš, enako je bilo s teboj in Nevenko! Kdo je kriv, da je umrla tako mlada in pod nožem?!“

„Ne spominjajte me na to, ded! — Ali, kakor gotovo bi rad gledal Boga, tako gotovo dobim tudi Holubana! Ne nide mi, kakor ni ušel Ozrin!“

Kosenka, ki je bila v pogovoru z Žarkom, reče: „Ded, kaj mi je pravil Žarko?“

„Kaj pa, grlica?“ se je nasmejal starec.

kon odpadnih duhovnikom in redovnikom. Sedaj je pred državo nemogoče veljaven zakon osebe, ki je prejela višje redove ali storila slovesno obljubo, tudi če odpade od vere. Liberalci so jako v skrbeh za take osebe, dasi jih je silno malo. Upajo pa, da bi bila ta zakonska izprememba nekaka izkušnjava in vabilo, da bi začeli duhovniki odpadati od cerkve.

Razlika vere velja samo za kristjane in nekristjane kot zakonski zadržek. Katoličan se torej lahko ženi po državnem pravu s protestantinjo, ne pa z judinjo ali mohamedanko. Dovoljuje pa postava, da postane brezverec in p. tem. preneha ta zakonski zadržek. Jaso je, komu se boče s tem ustreči. Judje bi se radi priženili v krščanske družine, da bi dobili potem popoln vpliv tudi na naše zasebno življenje. Zdaj gospodarijo na borzah in v časopisju in si žele, da bi po ženitvah prodrli tudi v aristokracijo in v meščanske sloje, ki so jim sedaj še zaprti.

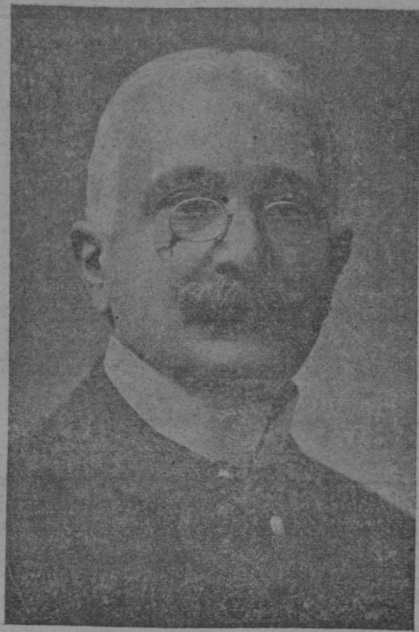
Zadržek katolicizma pa določa, da katoličan ne more skleniti zakona z nekatoliško osebo, ki je sicer že ločena od svojega zakonskega druga, dokler ta poslednji še živi, tudi če se ta prejšnji zakon po državni postavi smatra že kot razdružen. Ista nekatoliška oseba pa more skleniti zakonsko zvezo z vsakim nekatoličanom. Ta zakonski zadržek torej spoštuje katoliški nazor o edinosti zakonske zveze tudi glede na katoličana, ki je sicer prost in se sme poročiti z vsako drugo osebo, ki je tudi prosta po katoliški postavi.

O predlaganih izpremembah moramo torej reči, da je njih namen, iz zakonskega prava odstraniti glavne določbe, ki se opirajo na verski značaj zakonske zveze, zlasti pa omajati temeljno načelo, da je zakonska zveza edina in nerazdružljiva.

Pričakovati nam je torej v kratkem hude borbe za katoliški zakon. Dva svetovna nazora si bosta stopila nasproti v avstrijskem parlamentu: brezbožnost in krščanstvo, ter se borila za zmago.

Dolžnost katoliškega ljudstva pa je, da stoji na straži in da z odločnostjo brani svetost in nerazdružnost zakonske zveze!

Eno leto je sedaj minolo, odkar ima baron Gauč v Avstriji državno krmilo v rokah. Prevzel je to službo po Körberju. Baron Gauč sicer ni tako zelo nadarjen, kakor prejšnji ministrski predsednik Körber, Slovan m je v srcu neprijazen, na kmečkem stanu mu seveda, kakor večini visokih gospodov, ni mnogo ležeče, toda vendar so skoraj vse stranke bolj zadovoljne z Gaučem, nego z njegovim prednikom. Vsaj eno lepo lastnost ima baron Gauč pred Körberjem: pošteno odkritosrčnost. Te Körber ni poznal! Baron Gauč se je znal preteklo leto jako spretno oginiti prepadam, ki zijajo med avstrijskimi narodi in ki pokopljejo navadno vsako ministrstvo. Vrgel je v državni zbor ob ugodnem času vprašanje o spremembi volilnega reda. Vse stranke so zgrabile za to jabolko, in dočim se tepejo za večje in manjše kose, sedi baron Gauč varno in mirno na svojem stolcu. Ker je baron Gauč hud, čeprav previden nasprotnik Slovanov, bo gutovo skušal po novem volilnem redu obdržati Nemcem v državi premoč. Naloga slovanskih poslancev bo, da preprečijo ured-

Ministrski predsednik Gauč.

ničenje tega poskusa. Dr. Pavel baron Gauč Frankenturn je star sedaj 54 let. Rojen je na Dunaju, kjer se je tudi vzgojeval. Bil je pri cesarju že od nekdanj v izredni milosti ter je vsled tega dobival visoke službe. Moč je sila bogat. Bil je večkrat že minister ter leta 1897 tudi kratko časa vodja uradniškega ministrstva.

Politični ogled.

Proti programu nemške kmečke stranke. Nemška kmečka stranka ima v svojem programu tudi določilo, da bo vedno branila nraštveno podlago človeške družbe, to je nauke sv. vere. Sedaj pa je eden izmed poslancev, drž. poslanec Zuleger izdal strankin program v tem oziru. Podpisal je namreč proglas za razkristjanjevanje zakramenta sv. zakona. S tem je kmečkim težnjam pač zelo malo ugodil. Če se namreč uvede državna razločljivost sv. zakona, potem so na stečaj odprta vrata lahkomišelnim zakonom, mnogoštevilnim razporokam, težbam med zakonskimi, razrahljana je sploh zakonska vez med možem in ženo. Kmečke občine bodo dobile v oskrbovanje zapuščene otroke in neprimerno več ubožcev kot dosedaj. S tem kmetom gotovo ne bo usluženo, kakor sploh nikjer, kjer se izvrši napad na nauke katoliške cerkve.

Zaupni shod katoliške narodne stranke na Moravskem se je vršil dne 28. t. m. v Brnu. Udeležilo se ga je okrog 1000 zaupnih mož iz cele dežele. Poslanec dr. Hruban je govoril „o političnem položaju v državi in deželi“; poslanec dr. Koudela „o novem volilnem redu za deželni zbor moravski“, poslanec Ševčík pa „o novem deželnem zakonu, glede narodne razdelitve šolskih oblasti in rabe obeh deželnih jezikov pri avtonomnih oblasteh na Moravskem“. Resolucija (sklep) pozdravlja posebno odpravo posrednih volitev v kmečki skupini in zvišanje man-

datov v tej skupini na 53. Resolucija zahteva nadalje češko vseučilišče v Brnu; se izreka za splošno in enako volilno pravico; a je proti strankarski spremembi volilnega reda, zagovarja razumno zastopstvo političnih in narodnih manjšin, zahteva volilno obveznost in svobodo volitve. Nadalje izjavlja resolucija, da je naloga stranke, verovati in krepiti ne le narodne ampak tudi verske in naravne težnje naroda. Zato se naj organizacija katol. narodne stranke nadalje razvija in povsodi, posebno pri volitvah, varujejo narodne in verske težnje. Resolucija je bila soglasno sprejeta. Veliki strankarski odbor šteje 70 članov, ožji odbor je izvolil za načelnika poslanca Morica Hrubana, dr. Pospišila za I. in poslance dr. Koudela za II. podpredsednika. K sklepu je dr. Hruban pozival vse, naj gredo odločno na volilno delo. Shod je trajal od polu 11. do 2. ure popoldne.

Razne novice.

* Rodoljubi! Pristopite mnogoštevilno h k a t. tiskovnemu društvu v Mariboru, ki vzdržuje tiskarno sv. Cirila, izdaja naša lista „Slov. Gospodar“ in „Naš Dom“ ter je vsled tega za naš krščanski narod velikanskega pomena. Kdor ima dandanes mogočen in vpliven tisk v svojih rokah, ima oblast nad tisoči in stotisoči ljudi. Od vsestranske moralne in g m o t n e podpore je odvisno, bo li moglo katol. tiskovno društvo naš tisk tako visoko povzdigniti in ga razširiti, kakor namerava in kakor zahteva naša doba. — Letna udnina znaša 10 K; udje dobivajo „Slov. Gospodar“ s prilogo „Naš Dom“ brezplačno. Kdor je že poslal naročnino za l. 1906, pa želi postati član društva, naj pošlje še 6 K s pripombo, da je 4 K že plačal kot naročnino. O d b o r.

* Naše vabilo. Vse Slovence prijazno vabimo, da si naročijo naš list. Osobito prosimo spodnještajerske kmete, da širijo in podpirajo svoj stanovski list. Čim bolj razširjen bo njihov list, tem bolj se bo širila stanovska zavest, tem bolj se bodo upoštevale tudi kmečke zahteve. Za celo leto stane list 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Da se olajšajo upravniški posli, naj vsak napiše na nakaznico: star naročnik ali nov naročnik. Dnevne novice bomo odslej urejevali po glavarstvih. Da se hitreje lahko sestavlja list, je pred vsako novico začetna črka dotičnega glavarstva. Vse dopisnike zahvaljujemo za dosedanje sodelovanje ter jih prosimo, da nam ostanejo zvesti tudi v novem letu. Posebno dobrodošla so nam kratka, jedrnata poročila! Daljša poročila moramo zaradi nedostajanja prostora pogosto krajšati, kar je za nas težavno delo, a dopisnikom navadno neljubo. Torej kratko in jedrnato!

* Umrl je v Brežicah dne 29. dec. o. Benedikt Gradišnik, frančiškan, zlatomašnik in spovednik ravnatelj. R dil se je dne 5. avg. 1825 v Dobrni. N. v m. p.!

„Da bi odšla v varnej kraj!“
 „Pa idi!“
 „Pa tudi vi morate iti, ded! Sama ne grem,“ je rekla z žalostnim glasom.
 „Samorad Pavlovič ostane tu, kjer se je postaral!“ odvrne ded.
 „Jaz tudi, kjer sem se rodila!“ reče kljubovalno Kosenka.
 „Kaj pa Holuban?“ pripomni Slaviša smeje.
 „Bojim se ga?! Saj je Žarko pri meni!“ In kot bi hotela svojim besedam dati še večjo veljavo, se ga oklene.
 „Misliš, da bo on vedno pri tebi,“ se nasmeje ded.
 „Gotovo! Zato me ima rad!“ reče Kosenka in zardi.
 „In če zahteva domovina krepke roke? Naj tudi takrat ostane pri tebi?“
 „Za domovino ideva skupno na bojišče,“ reče navdušeno Kosenka.
 „Saj še ne veš, kako se rabi orožje,“ reče v šali Slaviša.
 „Ne vem? — Kamor ukažeš — pa poženeš kroglo,“ je vzkliknila in potegnila Žarku samokres izza pasa.
 „Hrabra Amaconka!“ kima ded.
 „Nú, že vidim,“ reče Slaviša, „da si rojena za hajduka. Potem pa le brani svoj dom nasilja!“
 „Žarko, ni res, da je najbolje, če ostanem? Povsod se mi lahko kaj primeri!“

Žarko jo objame in vzdigne od tal.
 „Mi tukaj brbljamo in se še ne domislimo, da bi dali ovsa. Tudi vidva sta že potrebna krepčila. Gotovo sta prišla vsa spehana,“ se spomni ded.
 Posedli so na trato, južinali in se pogovarjali, večerno solnce je pa zrla na veselo družbo.
 „Kosenka, ali nam danes ne zapoješ nobene?“ vpraša Slaviša. „Lepo poješ in vedno bi poslušal, ti zapeljivka!“
 Kosenka je odbežala v hišo in se vrnila s tamburico.
 „Katero naj zapojem?“
 „Katero hočeš!“ so se oglasili vsi h kratu.
 Devojka ubere strune, upre oči, ki so izražale vso jasnost in nedolžnost njene duše, v daljavo in poje:

Gledaj, tamo jedna gora zelena,
 u tej gori bunar - voda ledena,
 u bunaru*) jedna časa sreberna,
 a u čaši biela gruda od sniega.
 Uzmi, dragi, grudu od sniega,
 pa ju metni**) s lieve strani od srca;
 ako ti se gruda ondi raztopi, —
 onako će srdec moje za tobom.

Še ni zamrl zadnji z ok pesni, kar plane Kosenka po koncu in spusti tamburico.
 „Kaj vidijo tvoje bistré oči?“ vpraša ded.
 „Nekdo jaha belea,“ reče devojka in si zakriva oči. „Vjerna je!“

*) Bunar, turška beseda, pomeni studenec.
 **) metni, postavi.

„Kakor bi vohal, da sva tukaj,“ se nasmeji Žarko. „Akoprav je že star, jaha pa, kakor bi ga podile čarovnice.“

Kakor vihra je prisopel belec s starim Vjerscem, povsod poznanim zvičajnikom in dolgim jezikom. Siva, dolga brada mu je padala na prsa. Skočil s konja.

„Če ju ni v gnezdu, sta tukaj! Hvaljen bodi Jezus Kristus! — Kosenka že zopet poje! Čakaj, kmalu nebaš, kmalu!“

Vjerna je kar v eni sapi povedal, kar je imel.

„Saj sem že nehala,“ odvrne dekle.

„Nú, ni še treba prav sedaj! — Kakšne pa poješ, grlica? Ali od neveste...?“

„Poslušajte! Take-le:

Ej, na gori rastel hrast,
 rastla breza bela —
 a med hrastom in med brezo
 reka je šumela,
 reka, reka do temena.
 vodica ledena.

Ah, ne sme se vode piti,

ne zajemati s koriti!

Prav tako, če stari mož

vzel je mlado ženo,

ah, ne sme, ne sme je biti

in ne sme učiti:

Bil sem svojo ženo

samo uro eno,

teden ves pa plakal...

In, da bile so oči

suhe, štiri se noči

sem nesrečnež čakal.“

(Dalje prih.)

* **Osebnosti.** Č. g. Janez Krst. Pediček, misijonar, je prestavljen od Sv. Jožefa nad Celjem k sv. Jožefu pri Mariboru.

* **Duhovske spremembe.** Č. g. Jožef Kostanjevec, provizor v Soboti, je postal župnik v Kalobju. Kot provizor v Soboti pride č. g. Franc Adlasnik, kaplan v Muti. — Prestavljeni so č. g. kaplani: Ivan Lah iz Črešnovca v Muto, Anton Kovačič od Št. Ilje nad Turjakom v Črešnovce, Ivan Luskar, provizor v Kalobju, kot kaplan v Št. Ilji nad Turjakom. — Č. g. Vinko Lorenčič, dosedaj kaplan v Rajhenburgu, je imenovan župnijskim upraviteljem v Sevnici.

* **Iz šole.** Razširjena je petrazrednica v Št. Pavlu pri Preboldu v šestrazrednico, dvorazrednica v Stopercah je razširjena v trirazrednico. Za nadučitelja na ljudski šoli v Sp. Polskavi je imenovan definitivni učitelj v Framu Jožef Vodošek; za učitelje, oz. učiteljice so imenovani: za ljudsko šolo v Sevnici začasni učitelj v Artičah Franc Dernovšek; za ljudsko šolo v Vidnu učiteljica Ljudmila Gomilšek pri Sv. Jodrti nad Laškimi in Ivana Piller v Kapeli pri Brežicah; za ljudsko šolo v Št. Rupertu v Slov. gor. je imenovana Marija Ješovnik, za ljudsko šolo v Rušah učiteljica pri Sv. Križu pri Slatini Ana Ambruš. Nastavljena je pa učiteljica ročnih del Marija Siter za šolo v Vuhredu.

* **S pošte.** Poštni uradnik g. Ivan Kreft je prestavljen iz Pragerskega v Gornjo Radgono.

* **Pogreb po Marko Črnotu** je pokazal, kako priljubljen je bil blagi mož pri sobratih in ljudstvu. Udeležilo se je pogreba 34 duhovnikov in obilica naroda. Govoril je v slovo č. gosp. Fr. S. Šegula, cerkvena opravila je izvršil č. g. kanonik Anton Hajšek iz Slov. Bistrice.

* **„Slovensko-nemška meja na Štajerskem.“** To je naslov knjige, ki prinaša zanimive doneske k prosvetni zgodovini in narodopisju štajerskih Slovencev. Knjigo je spisal g. Ante Beg v Ljubljani, dobiti jo je za eno krono. Kdor prečita to knjigo, stopi mu pred oči v vsej strašnosti žalostna resnica, da je meja v veliki nevarnosti. Toda kako jo rešiti? Pisatelj sam pravi: „Ena taka pot (kako pomagati Slovence ob meji) se je ravnokar izbrala. Slovenska krščanska socialna zveza na Štajerskem namreč razglašala, da snuje potovalno knjižico za te obmejne kraje ter pozivlja rodoljube, da darujejo v ta namen knjig in denarnih sredstev“. Prosimo torej rodoljube, da res store kaj za ohranitev obmejnih Slovencev s tem, da podpirajo ustanovitev podjetja.

* **Imenovan je za okr. glavarja v Slovenjgradu** okrajni nadkomisar Ernst pl. Lehman v Celju.

* **Novi šolski nadzornik.** Nemški listi poročajo, da se bo odstavil dosedanji šolski nadzornik za mariborsko okolico g. dr. Iv. Bezjak, ki je Nemeem trn v peti, ker je Slovenec. Na njegovo mesto baje pride g. Franc Brence, nadučitelj v Št. Vidu pri Ptujju.

* **Vplačevanje neposrednih davkov I. četrletju 1906** se mora izvršiti do sledečih rokov: zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemniški in 5% davek od najemniških dohodkov: 1. obrok do 31. januarja, 2. obrok do 28. februarja, 3. obrok do 31. marca 1906; splošni dohodniški davek prvi četrletni rok do 1. januarja 1906.

* **Prilogi današnji številki sta „Gnojenje in obdelovanje travnikov in deteljišč“ ter „Kmetovalec.“**

* **Koledar „Družbe sv. Cirila in Metoda“** za l. 1906 se je ravnokar razposlal. Koledar je namenjen pesniku Fr. Prešernu ter obsega spise: Tomo Zupan: Dva Prešernova rokopa; I. Pobiljšar: Drobnosti o Prešernu. Nadalje obsega „Koledar“ tudi družbin „Vestnik.“ Zanimivi koledar se naroča pri družbinem vodstvu in stane posamezni izvod s poštnino vred 1 K 30 v. — Družba izkazuje za l. 1904 25.508 K 79 v dohodkov, torej za 10000 K več, kakor l. 1903. Vendar bi dohodki lahko znašali 50.000 K, če bi vse podružnice storile svojo dolžnost. Vseh podružnic je komaj 151, a še od teh ni poslalo niti vinarja 72 podružnic. Od teh jih imamo na Štajerskem 16 in sicer: Braslovče, Gornjigrad, moška v Št. Juriju ob juž. žel., Laški trg in okolica, Lehen, Sv. Lenart v Slov. gor., Ponikva, Ptuj, Rečica v Sav. dol., Sevnica ob Savi, Šaleška dolina v Soštanju, Škofja vas pri Celju, Trbovlje in okolica, Velenje, Vransko, Vuhred-marenberski okraj. — Razprto tiskane podružnice so že tudi lani spale ter so izostale s prispevki. Ali ni tam nobenega rodoljuba, ki bi zbudil speče ude in zbiral doneske za to koristno družbo?

* **Potres.** Spodnje Štajersko zadnje mesece sem vedno pogosteje trese. Prej nismo bili vajeni na tako pogosto mikastenje, toda sedaj se že ne ustrašimo več tako, če se včasih malo zemlja zmaje. Bog nas obvaruj, da bi le kaj hujšega ne prišlo. Vse okoli nas je že porušil potres, Zagreb, potem Ljubljano. Pri nas smo tokrat čutili samo nekoliko krepkejši gibljaj. Iz tega se da sklepati, da stanujemo mi Spodnje Štajerci na precej močni podlagi. Toda tudi močna podlaga lahko enkrat popusti, če se jo hodi vedno trest. Zadnji potres, ki je bil v torek, dne 2. t. m. zjutraj, se je že precej bolj občutil, kakor prejšnji, vendar škode ni napravil nikjer, kolikor smo mi izvedeli. Sledeče nam došla poročila: Maribor. Dne 2. t. m. zjutraj smo čutili dva potresna sunka. Prvi ob 5. zjutraj je bil zelo lahak. Pol ure pozneje je pa bil drugi, kateri je pa že precej stresel hiše, da je zidovje zaškripalo. Potres, ki je imel smer od vzhoda proti zahodu, je trajal kakih pet sekund. Ljudje pripovedujejo, da je bil tudi ob 4. uri zjutraj lahak sunek. — Jarenina: Ob polu 6. uri zjutraj, dne 2. t. m. nas je tresel kake 4 sekunde trajajoč potres, katerega je spremljalo votlo bobnenje. Potresna smer je bila od severozapada proti jugovzhodu. Zemlja se je hudo zglobala, tako da je marsikateri prestrašen skočil iz postelje. — Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 2. t. m. zjutraj ob 5. uri 23 minut je bil tukaj precej močan potresni sunek, trajajoč več sekund v smeri od zahoda na vzhod. Speče je vzbudil in preplašil. — Pameče. V torek, dne 2. januarja ob polu 6. uri v jutro se je tukaj čutil lahak potres. — Dobrna pri Celju. Dne 2. jan. je bil čutili ob polu 6. uri zjutraj močan, 3 sekunde trajajoč potresni sunek. — Sv. Lovrenc v Slov. gor. Dne 2. zjutraj ob 5. uri 35 minut čutili močnejši in dalje trajajoči potres, ki nas je že nekoliko vznemiril in prestrašil. — Kozje. Dne 2. t. m. zjutraj ob polu 6. uri nas je vzdramil iz spanja zelo močno zibajoč potres, ki je trajal okrog dve sekundi. Šipe na oknih so kar šklepetale. Smer mu je menda bila od izhoda proti zahodu. — Fram. V torek ob 5. uri 15 minut zjutraj smo čutili tri precej močne potresne sunke. Okna in vrata so klepetala, stenska ura se je močno stresla, uteži se majali ter zadeli skupaj z nihalom. — Ormož. Dne 2. prosinca ob polu 6. uri zjutraj smo čutili tukaj precej močan potresni sunek, ki je trajal nekaj sekund. — Sv. Barbara pri Mariboru. Naznanim, da je bil v torek, 2. t. m. močan potres in sicer ob 5. uri 33 minut 30 sekund zjutraj, dva močna sunka od juga proti severu, in takoj zatem štirje močnejši sunki od zahoda proti vzhodu, tako, da so šklepetale šipe, kupice, uteži na uri in se pomikali stoli. — Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 2. t. m. ob 5. uri 29 minut zjutraj je bil tukaj 15 dobrih sekund potres. Trije sunki so šli od juga proti severu. Prvi sunek je tresel 10 sekund, druga dva pa oba vkup 5 sekund. Bilo je slišati bobnenje, kakor bi se peljal težek voz, in šum, kakor močen vihar. — Tinje na Pohorju. Dne 2. t. m. čutili smo zjutraj ob 5. uri 20 minut precej močan potres. Sunek je prišel od južno-vzhodne strani. Valovajoče zibanje je trajalo 4 sekunde; pri tem se je čul močen šum, kakoršnega povzroči vihar. — Srednji Gasteraj. V torek zjutraj ob tričetrt na šest je bil tukaj precej močan potresni sunek, trajajoč približno 2 minuti. Slišal se je precej močno, v hišah nad pivnico so nekoliko zažvenketali krožniki. — Sv. Anton v Slov. gor. Dne 2. januarja ob 5. uri 35 minut zjutraj smo čutili močan potres. — Ljutomer. Potres smo čutili 2. t. m. zjutraj ob polu 6. uri pri Ljutomeru. Trajal je kakih 20 sekund. — Godevinci pri Središču. Pri nas smo občutili 2. prosinca ob 5. uri 36 sekund zjutraj tri močne potresne sunke, trajajoče 5 do 8 trenutkov. Zbudilo nas je iz trdnega spanja. Na stanovanjih je opaziti razpoke. — Črešnice pri Vojniku. Močan potres smo imeli dne 2. t. m. zjutraj med 5. in 6. uro. V posteljo je od večerne strani tako bunknilo, kakor bi s pestjo tresčil, in po hiši je vse zavrelo. — Zreče. Dne 2. t. m. ob polu 6. uri smo čutili potres, trajajoč okoli tri sekunde; ko se je zemlja valovito vzdigovala, praščale so stene, klopotala vrata in okna. — Št. Rupert nad Laškimi. Pri nas je bil dne 2. t. m. po polnoči ob 1. uri in drugikrat ob 5. uri 37 minut zjutraj potres, kateri nas je zbudil iz sladkega spanja! Škode ni naredil nobene, le ljudje so se vstrašili. — Sv. Katarina pri Rogočki Slatini. Dne 2. januarja ob polu 6. uri zjutraj smo občutili precej močan potres in sicer najprvo v zemlji votlo bobnenje, potem ropotanje v podstrešju, nazadnje pa se je zibalo v smeri od severozahoda proti jugovzhodu. — Rajhenburg. Danes ob polu 6. uri zjutraj

je bil tu do 20 sekund trajajoč potres, ki pa ni napravil nobene škode. — Rogatec. Dne 2. t. m. ob 5. uri 30 minut zjutraj čutili smo tukaj dva zelo močna, kakih 6 sekund trajajoča potresna sunka v smeri od jugovzhoda proti severozahodu. Znatne škode ni. — Pri Sv. Petru pri Mariboru smo 1. januarja proti polnoči in 2. januarja zjutraj ob polu 6. uri čutili potres. Zjutraj je bil močnejši kakor po noči. Najprej je nastalo neko čudno šumenje, temu pa je sledilo precej močno, kakih 15 sekund trajajoče gibanje. — Sv. Andraž pri Velenju. Bil je pri nas v noči od 1. na 2. januarja trikratni potres. Prvi slišalo se je ob polu 12. uri močno podzemeljsko bobnenje in zemlja se je tresla. Drugo enako podzemeljsko bobnenje se je slišalo ob polu 3. uri po polnoči. Najhuje je bilo pa tretjič ob polu 6. uri zjutraj. Zemlja se je en čas tresla, potem pa se kakih 6 sekund valovito zibala v smeri od severa proti jugu. — Vojnik. V torek 2. januarja zjutraj ob 5. uri 30 minut nas je zbudil precej močan potresni sunek iz spanja. Potres je spremljalo tudi zemeljsko bučanje. Smer sunka neznana. — Središče. V torek zjutraj ob polu 6. uri smo čutili prav močan potres. Trajal je precej sekund in bil tako silen, da je začela opeka raz streh padati in nekateri dimniki so precej poškodovani. Ljudstvo je bilo zelo prestrašeno.

Mariborski okraj.

m Nečloveški stariši. Razni časniki so prinesli o božiču iz občine Loka pri Framu pretresljivo vest o „nečloveškem“ očetu Mihaelu Mom, dom. Čonder. Podpisani obžalujemo, da je ta vest prišla v javnost, ker je lažnjiva in pretirana. Laž je, da je žandarmerija našla 38 letnega popolnoma slaboumnega sina Štefana Mom v svinjskem hlevu. Po zapisniku žandarmerije ga je ista našla na sicer umazani postelji precej zanemarjenega, pa ne v svinjskem hlevu, ampak v njegovem navadnem zadostno razsvetljenem prostoru. Nesramna laž je, da bi bil zvezan z verigami in še celo štiri leta. Spomladi in po leti je pa še okoli hodil! Božjast in bolehavost mu je od Aninega ude sključila, da jih ni mogel več pregibati. Čemu še oklepiti sključnega človeka, ki se itak iz postelje ganiti ne more!? Po izjavi in zapisniku orožnikov o verigah ni duha ne sluha, ker jih nikdar ni nosil. Pač pa so ga domači, zlasti ko se mu je približeval napad božjasti, pridrževali doma, da bi ne ušel in mu se ne bi nič žalega zgodilo. Tudi to ni res, da bi ne mogel prenašati svetlobe dneva. Z očmi je vedno tako utripal, zlasti par dni pred in po napadu božjasti in slaboumnež pa menda vsak ima tako plašne in nemirne oči. Eden izmed podpisanih je sam bil pri orožnikih in zvedel vso resnico. Orožniki tudi ničesar drugega niso storili s tem „nečloveškim“ očetom, kakor da so ga naznanili okrajni sodniji v Mariboru zaradi prestopka po § 360, ker je zanemarjal dolžnosti do svojih domačih. In nemški časniki pa vpijejo o tako grozoviti, nečloveški hudobiji! Kaj nameravajo? Tebe, slovensko ljudstvo, blatiti pred svetom in pa tvoje duhovnike, saj piše „Marburger Zeitung“ in „Tagespost“, da je tega vsega župnik kriv. Ljudstvo je neki vedelo, da ima Čonder svojega sina z verigami priklenjenega, a se ni upalo naznaniti, ker je bil Čonder župnikov ljubljenec. Kdo se ne smeje, če pomisli, da orožniki ničesar drugega niso konstatirali, kakor da je oče zanemarjal sina; kdo se ne smeje, če pomisli, da župnik Čondra ne pozna in za njegovega sina niti vedel ni in pa da je župnik komaj dve leti tukaj, Čonder pa je imel sina priklenjenega štiri leta! Nemški časniki tudi lažejo, da je pred nekaj leti drug Čondrov sin umrl na tak način, da ga je oče priklenjenega imel. In tudi takrat se ljudstvo ni upalo naznaniti iz strahu pred sedanjim župnikom, ki še takrat duhovnik ni bil! Ljudstvo slovensko, te nemške laži naj ti odpro oči, da spoznaš svoje sovražnike ter da jih ne krmiš več s svojim denarjem! Naj še pripomnimo, da je vsa družina Čondrova božjastna, da baš sedaj tudi oče nori in da nosi hčerka zevajočo rano na čelo, ker je pri napadu božjasti padla ob železni rob pri ognjišču. Družina je ja ko revna: koča ni vredna 200 K, mala njivica in par dreves sadnih in kostanjevih, to je celo premoženje Čondrovo. In kdo je te laži poročal? Nek franski Nemeec, ki se živi in redi samo od Slovencev, je brž bežal v uredništvo „Marburger Zeitung“ in — ker sam ni zmožen pravilne, pismene nemščine — tam izpraznil svojo lažnjivo torbo. Pfuj! — Frančišek Muršič, župnik, Franc Stern, župan v Loki.

m Fram. Bolniško-zdravniško poročilo za Čon-

drovega sina se glasi: Bolezen njegova, namreč sključeni udje, je nasledek božjasti. Bedo-li nemški listi preklicali grdo obrekovanje uboge slovenske družine? — Danes teden je bila sprejeta nazaj v katoliško cerkev šivilja Marija Bračko, ki je pred nekaj meseci prestopila k protestantom.

m Silvestrov večer „Slovenske čitalnice“ v Mariboru je dne 31. decembra jako lepo uspel. Zbralo se je mnogo odličnega občinstva, tako, da je mala dvorana bila popolnoma zasedena. Poleg krasnega petja, katero je izvajal nam že znani kvartet, vdarila je tudi „samska godba“ kako živo na svoje instrumente. Ob 12. uri ugasnile so luči, a se zopet našgale, vstal je predsednik „Čitalnice“ g. dr. Rosina, ter orisal v svojem krasnem govoru pregled čez preteklo leto. Končal je svoj govor z navdušenim vzklikom v prilog slovenske bodočnosti, na kar je občinstvo burno odgovorilo. Dolgo v noč je še ostala vesela družba skupaj, kjer se je prosto razveseljevala in zabavala.

m Sv. Peter niže Maribora. Na starega leta zvečer so se naši „pridni“ fantje zopet enkrat stepili v gostilni Katarine Senekovič. Pobili so ji okna. Žalibog so med njimi tudi sinovi iz bolj uglednih hiš. Da jih le ni sram! Prihodnjč povemo tudi njihova imena, ako se ne spametujejo in se še dalje potepljejo.

m Sv. Ilj v Slov. gor. Ljudje že pravijo, drugo ne delamo, kakor po volitvah hodimo. Pa že res tudi pri nas nikjer ni več dovolj, da se enkrat voli. Tako se je tudi v Dobrenju 2. jan. volilo drugikrat v vseh razredih. Zmaga je v vseh razredih na slovenski strani. To je tem večjega pomena, ker občina obsega del šentiljske fare in velik del Sp. Šentkugote do Pesnice. Poleg hudih Pesničarjev so prišli na volišče tudi nekateri zagrizeni Mariborčani — a naši možje so prišli tudi vsi in so stali trdno kot skala. Slava vsem vrlim možem, ki so nastopali tako neustrašeno, in so pripomogli k tako lepi slovenski zmagi! Le hlabro naprej!

m Sv. Anton v Slov. goricah. Vrbjaku ni dosti, da prodaja Nemcem teleta, „zahandlal“ bi še rad okoli trideset Antonjevčanov. Mu že mora dobro nesti ta „kšeft“, ker po nedeljah drege zdaj tega zdaj onega, češ, kedaj bodeš prinesel za „Verein“... Zdaj kaže okoli pečat, ki je tudi nemški; le v gornjem kotu je dobila slovenska beseda prostorček. Kako daleč bo le zavozil?! — Vrbjak! Ali veš, kdo je pisaril namestniji, naj se spremenijo pravila toliko, da bo povelje nemško? Sicer pa ne vem, ali bo šlo tako gladko, ko bodeš tirjal onih 610 kron za zastavo z nemškim napisom? Na svidenje!

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Voditelj okrajnega glavarstva v Ljutomeru je znan kot najhujši nasprotnik Slovencev med spodnještajarskimi političnimi uradniki. Seveda temu tujcu ni ljubo, če se slovenski kmetje vzbujajo in nočejo biti več podrepaniki nemških in nemškutarjskih g. spodov. Zato pa da razveljaviti vsake volitve, ki so za zavedne kmete ugodno izpadle, tu da na novo voliti, češ, mogoče le zmagajo naši podrepaniki. Tudi volitve občine Sv. Jurij ob Ščavnici so razveljavljene in kmalu se bo zopet volilo. Zavedni volilci, držite skupaj in ne dajte se hujskati niti iz Gornjeradgone niti iz Ljutomera!

m Antonjevsko veteransko društvo lovi ude po sosednih župnijah. Naš list je že pojasnil, da je v tem društvu glavna reč nemškutarjenje. Na svoji zastavi mislijo tudi imeti najprej nemški napis, potem še slovenski. In vendar je vojno ministrstvo potrdilo slovenska pravila in slovenski poveljni jezik. Ti ljudje hočejo biti bolj nemški kot vojno ministrstvo samo! Kaj takega je pač nemogoče pri katerem drugem avstrijskem narodu! Ali moramo biti ravno Slovenci tisti, ki najmanj držé na svoj materni jezik, ki je po cesarski postavi enakopraven z nemškim?! Naj zato noben sosed antonjevški ne pristopi k veteranskemu društvu, dokler ne bo začelo delovati v narodnem smislu. Vsak, ki je zaveden Slovenec, bo poslušal to svarilo in ne bo pristopil k veteranskemu društvu. Mi nismo nikakor proti društvu samemu, pač pa odločno ugovarjamo, da bi v dobi narodnega napredka naši dosluženi vojaki na slovenski zemlji širili nemškutarijo!

m Pri Sv. Benediktu v Slov. gor., v občini Ščavnici se je na božični praznik zjutraj ponesrečila Marija Helena Čahuk, služabnica pri kmetu Weissu. Padla je s brama in si zlomila tilnik. Bila je takoj mrtva. Rajna je bila ogrska Slovenka luteranske vere in je bila l. 1896 pri Sv. Benediktu sprejeta v katoliško cerkev. V največjo srečo si je štela, da je postala katoličanka. Kot ponižno in

pobožno družbenico dekliške Marijine družbe so jo tovarišice na Jauzevo v velikem številu spremljale na pokopališče.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Silvestrov večer v „Narodnem domu“ v Ptuj se še baje ni tako dobro obnesel nego letos. Občinstva se je kar trlo, mnogi niso dobili sedežev, da celo primernega stojišča ne. Domači diletantje-tamburaši so uprizorili veseloigro „Idealna tašča“ v vsestransko pohvalo, osobito taščina vloga je bila v kaj spretnih rokah. Igri je sledilo nekaj kupletov, katere je na glasovirju jako spretno spremljal g. Langerholz. Točno ob 12. uri zaslišimo biti uro — nekdo je na „brdetu“ izvrstno posnemal domačo uro, dvakrat bijočo cerkveno uro — in nastopilo je staro leto, sivolasi in belobrabi starček, ter jemalo kaj ginjeno od nas slovo. Plinova luč začne pojemat, tema se stori, starček izgine. Jedva je imenovana ura odbila, luč se zopet oživi in na starčkovem mestu zapazimo novo leto, zalo gospico z okusno izdelano košarico, polno evetličnih šopkov, katerih je kar deževalo na občinstvo in na tla. Nato vošči tudi g. predsednik čitalnice, g. dr. Jurčela, vsem navzočim prav veselo novo leto in začela se je občna zabava, tamburanje in petje, ki je trajalo skoro do belega dne. Kdo pa je bil prav za prav duša, aranžer tega nepozabnega večera? G. Kopič, učitelj okoliške šole, sicer tih in redkobeseden, a med čitalničarji edin mož, ki vedno dela neumorno ter nam prireja prijetne večere. Bog mu plati!

p Ormož. Hafnerjevo, prej Cvitkovičevo posestvo je kupil mesar Anton Skorčič. Kiklovo posestvo je pa kupil pek Minidorfer. — Okrajni sodnik, deželnosodni svetnik dr. Presker je zopet nastopil svojo službo. Imel je vsled bolezni dopust.

p Ptujski okraj, pozor! Okrajni zastop je sklenil nakupiti za 20 000 kron pingavskih bikov. Opozarjamo naše posestnike, naj se oglašajo spomlad, ko se bodo biki oddajali. Okrajni zastop je v nemških rokah in bo dal najprej svojim privržencem!

p Središče. Med drugimi društvi imamo v našem narodnem Središču tudi „Obrtno zadrugo“. Pod zadrugno zastavo so združeni vsi obrtniki, mojstri pomočniki in učenci. Društvo je moralna opora vsem in vsakemu posamezniku, ono pa jim tudi pomaga v sili. Da je torej društvo velikega pomena za razvoj posameznika, kakor tudi obrti, je jasno. S svojimi zadnjimi vabili pa nam je zopet pokazala zadruga, da je njeno vodstvo v najboljših rokah in da temeljuje res na pristno slovenski podlagi. S krasnimi vabili nas vabijo obrtniški pomočniki na svoj venček, ki ga prirede dne 7. t. m. v prostorih gosp. Wenigerholza. Vstopnina je tako majhna, da se pač lahko vsakdo udeleži in z ozirom na blag namen, kateremu je namenjen čisti dobiček — namreč Dijaški kuhinji v Mariboru — je želeti prav obilne udeležbe. In to bode tudi gotovo naše vrlo občinstvo storilo. Torej na svidenje v nedeljo pri Wenigerholzu! Preteklo soboto in nedeljo smo imeli pravo kraško burjo, tako je bril sever.

p Velikonedelja. Nemčurjski „Štajerc“ je prinesel v zadnji številki dopis od velikonedeljskih občinskih volitev, v katerem je kolikor besed tolikor neumnosti in laži. Naših štirih ozir. petih posestnikov, izmed katerih je eden tudi sedanjji župan, pri zadnji volitvi niso šnopsarji volili nego zavedni slovenski kmetje. Pač pa je prišel znani posilnemški gospod lani v III. volilnem razredu v odbor s pomočjo šnopsarjev, ki so se okrepili v šnopsariji tukajšnjega nasprotnega nam kramarja Skvorca, ki je pač, ko se je narodil, en čas samo slovenski popeval ter se še sedaj, če je v slovenski družbi, kaže vselej dobrega Slovenca, ker se boji, da bi mu zavednejši slovenski kmetje ne izostali, a sicer pa dela proti Slovincem, kjer se le da. Radovedni smo, kakšne zasluge imata za občino g. Tomaž Hrzič in Peter Meško? Če Tomaž Hrzič v šnopsariji Škvorca kuha šnops, še pač ni zasluga za občino. Nadalje laže „Štajerc“, da naložijo nemški kupci vsaki teden v Ormožu 6—8 vagonov svinj. Mislil je menda celo leto! — Če vse ormoške in velikonedeljske nemčurje k tistim svinjam nabajejo, še na teden ne bo osem vagonov. Vsak kunc svoje blago tam kupi, kjer ga boljše dobi, noben mesar ne vpraša, je-li prodajalec Nemeč ali Slovenec, vpraša samo, kako je blago in kaka je cena. Tudi tukajšnji kramar Skvorc še ni nikdar vprašal, kaj je tisti, ki mu šnops pošilja, če je le za njegove šnopsarje dober, potem kupi tudi od žida. Tako je v resnici. Naši nemčurji ne bodo več

nas kmetov za norca imeli, si poleg tega žepe polnili in nam naše slovenske trgovce in odvetnike grdili. Vsak, ki je imel s katerim odvetnikom kaj opraviti, ve, kdo je kmetu večji prijatelj, ali slovenski odvetnik dr. Omulec, ali nemški dr. Delphin? Le idi, neumni dopisun smrdljivega „Štajerca“, k nemškemu dr. Delphinu, da ti davek plača, boš videl, kako hitro boš našel duri! Kar pa se gospodarstva dosedanjega občinskega predstojnika tiče, omenimo samo, da so ceste take, da mora vedno vsak voznik par ljudi imeti, da vlačijo vozove in konje iz blata in luže, sicer obtiče, ter opozarjamo, da ima naša občina na trsnici nad 2000 kron dolga. Drugi so si dosedaj pri trsnicah denarja delali, naš odbor pa dolgove. Seveda vsak po svoje, je rekel Zagorec, ko je s svedrom kravo drl. In zato še so dobili 600 podpore. Kdo bi tudi velikonedeljsko trsje kupoval, ker so dobro blago posojevali „ferboltarju“ Flucherju, kar pa ni bilo take kakovosti, pa so prodali kmetom. Nekemu tukajšnjemu posestniku so lani poslali zastopj svoje trsje, on pa je dejal: tega trsja ne sadim, če mi še povrh plačajo, in ga postal nazaj; to je pač dokaz izborne kakovosti trsja iz velikonedeljske občinske trsnice. Mi toraj z vso gotovostjo pričakujemo, da se novi g. občinski predstojnik ne bode dal komandirati od „ferboltarja“ Flucherja, ki se naj briga rajši, da bo svoj hmelj pravočasno prodal, ne pa da svoj nos vtika v stvari, ki ga jako malo brigajo. Vse drugo prihodnjč. — Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce. Več novih odbornikov.

Ljutomerski okraj.

l Na Ščavnici, v obmejni občini, katere večji del leži v župnijah Sv. Benedikt in Sv. Peter pri Radgoni, manjši del pa v Negovi in Apačah, je pri občinskih volitvah dne 28. dec. že drugokrat zmagala naša stranka v vseh treh razredih. V III. razredu so dobili naši kandidatje po 48 glasov, nasprotni pa po 33 glasov, v II. razredu naši po 13 glasov, nasprotni pa po 6, v I. razredu naši po 5 in nasprotni po 5 glasov. Pri žrebanju so bili izžrebani trije naši kandidatje in eden nasprotnik.

l Pri Sv. Juriju ob Ščavnici se je pripetila v soboto, dne 30. decembra huda lovska nesreča. Fant Jožef Rantaša iz Čakove je branil mačko pred psom, pri tem se mu sproži puška in ves strel mu gre v život poleg želodca. Dasi smrtno zadet, še je živel poldrugo uro, in pri pomni zavesti sprejel sv. zakramente za umirajoče. Fant je bil še komaj v 20. letu, priden, vzgleden, pa tudi lepe, velike in čvrste postave, da je bilo veselje ga gledati, ko je ob velikih praznikih v šestorici med sv. mašo pri altarju svetil. Res škoda ga je! Pogreb je bil velikanski na novega leta dan po večernicah; gospod kaplan Štubec mu je pri odprtem grobu govoril slovo. — Mladenči, naj nam služi pokojni Jožef v izgled, njemu pa naj sveti večna luč!

l Sv. Križ pri Ljutomeru. Na starega leta dan 1905 poslovil se je tukajšnji krajni šolski svet od svojega priljubljenega in izglednega načelnika g. Matije Slavič, posestnika v Bačevovcih, uda okr. šol. sveta, ki je nič manj kakor 35 let — od tega 13 let kot načelnik krajnega šolskega sveta — deloval za blagor in povzdigo tukajšnje šole petrazrednice. V toplih besedah spominjali smo se njegovega delovanja in zaslug na šolsko-narodnem polju in nam ostane v hvaležnem spominu. — Čast vrlemu možu!

l Radenci. Občinske volitve bomo imeli prihodnjo sredo t. j. 10. jan. t. l. Dosedaj je bila naša občina po večini v slovenskih rokah. Že 12 let ji načeljuje vzoren in značajan slovenski narodnjak g. Anton Divjak. Kakor vsakokrat, tako se trudijo tudi tokrat naši nasprotniki — večinoma privandrani tujci — da bi dobili občinsko upravo v svoje roke, da bi potem bili mi njihovi sužnji na svoji lastni zemlji. To pa se ne sme zgoditi! A treba je, da pridete, slovenski volilci, vsi na volišče prihodnjo sredo ter si volite v odbor same poštene slovenske in krščanske može. Volite složno in zmagaj naša bo sijajna. Na dan volitve pokažite, da se ne pustite komandirati od tujcev, ampak da hočemo biti na naši zemlji mi gospodarji. Že v naprej vam kličemo: Slava! Odpadnikom pa naj veljajo besede pesnikove: Udri strela iz višine v izdajalce domovine!

l Ljutomerska pošta. S 1. januarjem 1906 se je na ljutomerski pošti nastavljal še en poštni sel, da bodeta odslej obhodila vsak dan celo okolico, ki spada v področje te pošte.

1 Pri Sv. Križu na Mur. polju priredi "Veteransko društvo" zabavni večer v nedeljo, dne 21. prosinca t. l. v gostilni gosp. Franca Jureša v Križevcih. Vstopnina za osebo 40 v, začetek ob 3. uri pop. Čisti dobiček je namenjen za novo veteransko društveno zastavo. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi vsakega odbor.

m Sv. Ana v Slov. gor. Dne 5. gruona je umrl Anton Holer, veleposestnik na Draženbergu. Rajni je bil sicer nemškega pokolenja, pa vendar prijazen slovenski narodni stvari. N. v m. p. — Pa tudi nekaj nenavadnega se je pri nas zgodilo. Vinograd poštarice Filomene Seyfried je dežela vzela v najem ter so začeli v začetku m. mes. rigolati. Ko pa pride dne 12. decem. nek nadzornik delo pregledovat, hoče nekatere slabejše delavce odsloviti. Vsled tega se vzdignejo vsi delavci ter ustavijo delo, ker jim je plačilo 45 kr. premalo. Začel se je pravi štrajk.

1 Mala Nedelja. Umrl je vrl kmet Franc Gašparič. — Požar je vpepelil mlin g. Mihaliča.

Slovenjegraški okraj.

s Pameče. Pred kratkim je tukaj obhajal 25 letnico svoje poroke vrl posestnik Lukež Pogač. ki je že nad 18 let šolski načelnik, je nad 15 let v splošno zadovoljnost županoval in je že več let skrben cerkveni ključar. Bog mu daj še vsaj 25 let srečnega zakona! — Naša cerkev dobi letos prelepo novoletno darilo — krasne cerkvene klopi, ki bodo gotovo še povzdignile kinč že sicer zale hiše božje.

s Šmartno pri Slovenjgradcu. Mladeniška zveza, ki je že hotela zaspati, priredi na Sv. Treh kraljev, dne 6. t. m. gledališko predstavo. Predstavlja se "Kralj Herod". — Dne 25. nov. so izborna predstavljala dekleta: "Jeza nad petelinom".

s Slovensko krščansko-socialna zveza. Dekanijski odbor za marenberski in vuzeniški okraj je imel 28. dec. pret. leta prvo posvetovanje. Na dnevnem redu je bila organizacija v marenberskem sodnijskem okraju.

s Šoštanj. Zveza jugoavstrijskih slov. učiteljskih društev bo imela let's glavno skupščino v Šoštanju, odkoder priredi izlet v Celovec in na Vrbsko jezero.

s Slovenska šola na Muti. Vsem blagim dobrotnikom, ki so pripomogli, da so se učenke tukajšnje šole družbe sv. Cirila in Metoda dne 21. decem. obdarovale z obleko, izreka šolsko vodstvo tem potom najpristrčnejšo zahvalo.

s Št. Ilj pri Velenju. Veselica, katero je priredilo bralno društvo na dan sv. Štefana, je uspela nad vse pričakovanje. K temu je pripomogla ogromna udeležba; poleg domačinov je bilo zelo veliko gostov iz Dobrne, Šoštanja, Škal, Velenja, Št. Andraža, Ponkve itd. Igrala se je igra "Trije tički" s tako dovršenostjo, da smo se kar čudili; igra je sama na sebi zelo dobra in dovtipna in jo je priporočati društvom na deželi. Predstavljala se je s tako spretnostjo, da bi nikdo ne verjel, da so igralci bili prvokrat na odru in da večina njih še gledališke igre niti videla ni. Želeti je, da bralno društvo, katero prireja redno mesečno poučna predavanja in z dobrimi igrami skrbi za zabavo svojih članov, pridobi v novem letu obilo novih članov, da bo še tem lažje vršilo svojo nalogo. Šentiljčani, oklenite se trdno vašega bralnega društva. — Na splošno zahtevo se bo igra "Trije tički" na dan sv. Treh kraljev ponavljala; zraven se bo igrala še šaljiva igra "Štornik in njegov sluga". Pred igrama pa se vrši poučno predavanje "O zgodovini Slovencev". Začetek po večernicah. — K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Konjiški okraj.

k Žiče pri Konjicah. Na Štefanovo je vprizorilo tukajšnje bralno društvo igro "Novi zvon na Krtinah." Po par tamburaških točkah, proizvajanih od domačih tamburašev, dvignil se je zastor in gledalci, ki so prihiteli od blizu in daleč, spoznali so lahko, kaj premorejo in dosežejo kmetski fantje pod spretnim vodstvom. Z res mojstersko spretnostjo in lahkoto so se igralce precej težke vloge. Predvsem je ugajal s svojim naravnim igranjem berač Cotelj (Lojze Faktor). Zato pa je žel tudi burno ploskanje, ki ga ni hotelo biti konec. Pa tudi ostale vloge so

bile v dobrih rokah in igralci so jih rešili v splošno zadovoljnost občinstva. Skoro vsa zasluga za to prireditve gre čast. gosp. Jak. Kosarju, župniku žiškemu, ki je ne le z neumorno marljivostjo vežbal kmečke fante v tamburanju in v igrinih vlogah, ampak je tudi z njemu lastno spretnostjo naslikal in napravil bralnemu društvu ličen oder, ki popolnoma zadostuje njegovim potrebam. Bodi mu na tem mestu izrečena iskrena zahvala kakor tudi želja, da bi se še i v nadalje s tako vsemu zavzemal za naše bralno društvo in na ta način vzbujal v narodu narodno zavest in omiko. Da se mu pri tem delu delajo od gotove strani neprilike in težkoče, to ga naj nikar ne ovira. Dotičnim nezrelim samopašnežem, kojim je ptujski ključec glavna dušna paša, bomo vedeli že stopiti na prste. Toda o tem mogoče o priliki več!

k Slovensko uradovati je sklenila tudi občina Spod. Dolič. Vsak nemški dopis se bo nerešen vrnil. Živela vrla občina! Posnemajte!

Celjski okraj.

c Celjske novice. Umrl je kancelist mestnega urada g. Ferd. Ferk.

c Dobava prodca v celjskem okraju. Poudbe za dobavo prodca za državno cesto v celjskem okraju za dobo pet let, od l. 1906 do 1910, se morajo oddati, kolekovane z eno krono do 15. januarja 1906 pri c. kr. stavbnem oddelku celjskega okraj. glavarstva. Pogoji so istotam na vpogled. Oddali se bodo sledeči deli ceste: Tržaška cesta od km 95 (Vrhole) do km 118 (Ivenca), od km 119 (Vojnik) do km 137 (Zalec) in od km 138 (Zalec) do km 160 (kranjska meja).

c Šola na Frankolovem je imela dne 28. decembra p. l. božičnico. Tamošnja graščakinja Alice Faber, soproga angleškega generalkonzula, o zimskem času bivajočega v hrvatski Reki, je imenitno obdarovala otroke: 55 deklic je dobilo blago za obleke, 32 pa nogavice; 26 dečkov je prejelo pahavke (šale), 18 pa nogavice. Najpridnejši otroci so dobili molitvenike (24). Vrh tega so dobili obilico igrač, konjičkov, puž, žog, cel zaboj lecta, sladkarij, bonbonov, tako da so bili obdarovani tudi otroci, ki še ne hodijo v šolo. Po nadučiteljevem nagovoru do otrok, ko so ti odpeli krasno božično pesem, se je izvršilo obdarovanja otrok ob navzočnosti baronese Mantenfflove, ki je nadomestovala blago dobrotnico. Bog oblagodari milosrdno gospo, ki vedno izkazuje prijaznost napram našemu narodu.

c Dobrna pri Celju. Za občinske volitve na Dobrni izdala je nemškutarska šnopsarska stranka "oklic", po katerem bi se naj slovenski volilci ogrevali za "nemščino". Ko smo prebrali dotično stvar, nismo verjeli svojim očem. Mislili smo, da bo nemškutarija skušala pokazati v svojem oklicu potrebo nemškega občinskega odbora, ali da bo postavila kak načrt za bodoči odbor, ali da bo vsaj grajala dosedanje gospodarstvo v občini, in tako skušala dobiti volilce v nasprotni tabor. Pa o vsem tem ni duha ni sluha — od prvega stavka do zadnjega je samo nesramno zabavljanje proti dobrnskem župniku in kaplanu in v dveh odstavkih tudi proti župniku iz Sv. Jošta. Nismo poklicani, da bi tukaj govorili v imenu napadenih gospodov duhovnikov, a toliko moramo izreči, da kaj podležjšega, umazanejšega še nismo brali. In to naj bi bil "oklic" za volitve! Sram je bilo gotovo tudi kovača omenjenega spisa, zato se skriva za ptujškega Drevenškega, sam si ga pa ni upal podpisati. Od začetka do konca ni druga, kakor govor o "hujskanju črne stranke" in "dubovnikih, ki sejejo sovražstvo". Izkopali so nemčurji celo pokojnega gospoda kanonika, o katerem pravijo, "da ni samo skrbel za svoj blagor, ampak tudi za blagor formánov". To bi naj bila menda pohvala za gospoda kanonika! Kratkoviden nemčurski privandranec namreč ne ve, da je ravno pod pokojnim g. kanonikom prišla občina iz nemških krempljev v slovenske roke, in da sta bila oba dobrnska duhovnika v obč. odboru. Da pa "pravega kristjana", kakor so nemčurski šnopsarji in prato-jedci na kvaterno sredo, "obide žalost" in je "žalosten, če pomisli, kak razloček je med sedanjima duhovnikoma in rajnkim kanonikom", mu radi verjamemo, zakaj največji razloček je pač ta, da so g. kanonik že umrli, sedanja duhovnika pa na veliko jezo vseh nemčurjev še živita! Kako pa so nemčurji "čislali" pokojnega g. kanonika, vedel bi nam povedati Pušjek iz Zavrha in drugi. Kako druge občine brez toplje "pridejo do premoženja", naj nemčurji vprašajo v Celju ali v Gradcu in prepričani smo, da se bo

vsak nemčur na Dobrni branil tistega "premoženja", ker ga ima itak vsak izmed njih, namreč — dolgov. Veliko govori "oklic" o "dveh svinjskih hlevih". O tem govori vsak nemčur najrajši. Verjamemo! Svoji k svojim! — Nesramno očitaje "laži" pa z največjim zaničevanjem vračamo na nemčurski naslov! Nemčurski lačenpergar in prato-snedec naj dokaže, kedaj je slovenska stranka trdila, da mora vsak, ki ne pride k volitvi, plačati denarno globo. Seveda je s tem nemškutarija hotela nagniti volilce, naj ostanejo doma. Saj se je čevljar Peter na dan volitve prijel za glavo, ko je videl veliko trumo slovenskih volilcev iti na volišče, ter rekel: "Za božjo voljo! Kaj pa je tol'k ljudi treba!" Pa nimen se ni posrečil. Da vsa nemčurska sodrga nima možgan za pol kile, vedeli smo že dolgo, a da je brez vseh, zvedeli smo še le iz "oklica". Zabita je tako, da ne ve, kaj je krajni šolski svet in kake so njegove pravice. In marsikateri nemčurček bi rad postal načelnik. Da je "nemški Auer" dajal kedaj denar za "siromašne šolarje", je pa lpa. Druge denarje da vsak lahko. Denar se je nabral od topličarjev. — Kaj so si pa nemčurski gulaževci in pečenkovci mislili, ko so brali besede "mach nacija črne stranke", smo res radovedni. Naj nam to blagovolj povedati tisti, ki je "oklic" v nemškem jeziku sestavljal in ga potem dal prestaviti od Drevenškega! Kako so se pa nemčurji hrabro potegovali za "blagor cele občine", videli smo na dan volitve! Jedli in pili so res "hrabro"; psovali so še "hrabrejše", a propadli — "najhrabrejše". Živila nemčurska "hrabrost"! — Najlepše je pa to, da dobrnska "spufana" nemškutarija kliče "prave moče" na pomoč, da bi ji pomagali "dubovčinost pet k veri spraviti". In zadnje besede cele klobasarije se glasi: "nazaj k veri!" To "vero" smo dobrnski Slovenci videli že velikokrat, posebno tudi na dan volitve — na kvaterno sredo, ko se je cedila svinjska mast po nemčurskih brkah in brčicah. Ta nova vera, h kateri hočejo spraviti duhovščino, je pač tista, ki uči, da se celo leto ne gre v cerkev; da se na kvaterno sredo žre prešičja pečenka in konjski gulaž; da se razdirajo zakoni, da se živi v divjih zakonih itd. Kaj ne!? To je res nova vera! Z to je pa hudomušen slovenski volilec koncem volitve zatrjeval, da novi bog še ni dovolj knušten, da bi svojim otrokom pripomogel do zmage! — Neboj zanimivega pa je nemškutarija izdala v svojem "oklicu", namreč to, da so na Dobrni 3 "Nemci". Do sedaj smo vedno slišali bobnati, da je na Dobrni vse "tajč" od Auer-ja do zadnjega "siromašnega šolarja", sedaj pa beremo črno na belem: na Dobrni so "3 Nemci". In za te "3 Nemce" dvignila se je vsa nemčurska druhal, da jih spravi v občinski odbor. Zato pa ne pravimo zastoj "nemški podrepani in petolizci". Zakaj pa nemčurska šleva, ki je kovala nemčurski "oklic", ni povedala, kateri so ti "3 Nemci" na Dobrni? Bili bi ji zelo hvaležni. Sicer smo ji hvaležni že tudi, da je priznala samo "3 Nemce". To si hočemo dobro zapomniti! — Kaj še "oklic" kvasi o "miru", o "starih ženah", o "pravičnosti Feldina in Blažiča", ki na dan volitve nista upala dati odgovora, ni vredno, da bi se človek menil. Sicer tudi cela klobasarija ni, da bi veliko o nji govorili, a da ne bodo tisti, ki so jo v potu svojega obraza tuhtali, mislili kje, da smo pred njihovim "delom" padli na obraz, posvetili smo ji, kakor se spodobi, in jo djali tje, kjer ji je najprimernejši prostor in kraj. "Trem Nemcem" in vsem nemčurskim pokvekam pa častitamo, da so izdali tako imeniten "oklic", o katerem še bodo pozni rodovi na Dobrni sodili, da je bil sestavljen tam, kjer je doma — neumnost. Škoda, da niso še enkrat volitve; tistim, ki imajo radi gulaž, bi se lahko po ceni postreglo! Hajl! tajčmajstri! — V nedeljo, 31. dec. l. l. je bila pri nas na Dobrni zadnja seja starega občinskega odbora. Bila je zelo burna. Slovenski odborniki so ostro prijemale Blažiča in Šemerla zastran nemčurske agitacije pri zadnjih volitvah. Poparjena sta oba zapustila sejo. To je bil samo začetek. — Podkupljeni nemčurski fakini so z barvami namazali novi slovenski napis na šoli, kakor tudi napis bralnega društva. Orožništvo še "olikancev" ni zasledilo.

c Luče. Dne 11. grudna l. l. je blagoslovil novo šolo-dvorazrednico g. župnik Lekše. Nagovor sta imela gg. nadučitelj Zemljič in krajni šolski oglede Wudler, nadučitelj iz Ljubnega. Po slavnosti so dobili otroci jedila, katera je darovala trvdka Zaner in sin in krajni šolski svet. Poslopje, katerega je zidal g. Fran. Marovt iz Ljubnega, je jako lepo in primerno zidano. Mizarsko delo je od domačina g. Franca Cigala. — Lansko leto, hvala Bogu, pri nas še ni bilo najslabše. Žito je bilo lepo, posebno jarka pšenica; ta je bila najlepša. Sadja ni bila,

samo črešnje je bilo nekoliko, češpelj in sliv pa popolnoma nič. Vsaj ne bodo ljudje žganja kuhali! Žalostno pa je za nas kmete, ker nam primanjkuje delavskih moči. Mladi in močni ljudje gredo v Ameriko, na Vestfalsko, na Rumunsko itd. Nekateri kmetje bi potrebovali po štiri hlapce, pa še enega nimajo. Davki so vedno večji, kmet pa ne more izkoriščati svoje zemlje, ker nima delavcev. Zato je skrajni čas, da vlada nekaj stori za kmečkega delavca, da ga s tem doma pridrži.

c **Pripravnica na nemški gimnaziji v Celju na bobnu.** Ko so celjski Nemci in nemški študenti sprevideli, da s svojimi otroci ne morejo napolniti celjske nemške gimnazije, priskočila jim je brž na pomoč vlada in ustanovila pripravnico za prvi gimnazijski razred, da bi v to pripravnico nalovili potrebno število slovenskih otrok. Res se je dalo nekaj slovenskih starišev premotiti, da so svoje otroke dali v to pripravnico, v kateri so poučevali sprva učitelji, ki so bili zmožni slovenščine. Ko je bil pa pripravničin obstoj zagotovljen, ubrali so celjski Nemci drugo struno. Na pripravnico je prišel „polnokrvni“ Nemeč, ki ne razume nobene slovenske besede. Učila se je le nemščina in sicer celih 12 ur na teden, slovenščina pa nič. Otroci se z učiteljem niso nič razumeli in posledica je bila, da so bili slabi redi. Slovenski stariši so spoznali slabost te pripravnice, zato so jemali otroke iz te šole. Lansko leto je bilo šolskih otrok le še 16, letos pa samo šest. Za teh šest učencev plačuje vlada na leto nad 4240 K učitelju, za lokal, kurjavo in druge potrebe, tako da stane državo letos en sam učenec na tej nepotrebni pripravnici nad 700 kron. Dolžnost poslancev je, da store potrebne korake, da se ta nepotrebna pripravnica odpravi; vlada ima vedno dovolj denarja, kadar hoče iz slovenskih otrok vzgojiti nemškutarje; če pa se gre za to, da bi postavila šolo za sto in sto slovenskih otrok, ki so brez vsakega pouka, takrat pa nima in nima denarja.

c **Arclin pri Vojniku.** Letos poteče 200 let, odkar se je rodil pri nas slavni jezikoslovec in profesor dunajskega vseučilišča Ivan Žiga Popovič.

c **Ljubečna pri Vojniku.** Pretečene praznike smo pokopali šolarja Antona Kožela, kateremu je zlobna roka ukradla mlado življenje. Anton Kožel, šestletni deček, je bil pri sosedovih. Mimo pride neki petnajstletni Zelcer. Zelcer ni pustil nikogar pri miru. Tudi sedaj se spravi na mladega Kožela in meče kamenje vanj. Po večkratnih lučajih ga zadene ravno na čelo tako močno, da je kamen kar odletel, deček pa omedlel. Pretresli so se mu možgani. Nič več se ni prav zavedel; na nedolžnih otrocih dan pa je ležal na mrtvaškem odru. Součenci se ga spremili na pokopališče v Vojnik. Človeku se milo stori, ko vidi, da mora nedolžen otrok umreti, hudobnež pa ostane za nadlego vsem, ker ni imel dobre vzgoje. Ko bi imal Zelcer stroge stariše, ki bi mu dali pravi strah, bi ne bil že ubijalec — pri petnajstih letih. Nesrečno zadeti Tonček Kožel je bil priden. Posebno svojo mamico je imel rad. Vedno se je držal za predpasnik. Ko je moral letos v šolo, so mu nagajali, da mu bodo zdaj mamu ukradli, ko bo hodil v šolo. In Tonček je res tako skrbelo za njegovo mamu, da ga niso mogli pripraviti do tega, da bi vzel torbico in šel... Počivaj v Bogu, nedolžno dete! Kakor nedolžni otroci si žel nedolžen in po nedolžnem iz tega sveta, zadet od hudobne roke. Stariši, vzemite si vzgled!

c **Gornjigrad.** Čez premoženje v novembru umrlega trgovca Jakoba Božič je napovedan konkurs.

c **Žalec.** Na Štefamovo prirejena veselica požarne brambe je prinesla fondu za nabavo parne brizgalnice 200 K.

Brežiški okraj.

b **Videm.** Župnikom v Vidmu je določen č. g. Fr. Černenšek, župnik v Cirkovcah.

b **Pilštanj.** Županu Strašku je pogorela dne 19. m. m. hiša. Kako je nastal ogenj, se ne ve.

b **Umrli** je v Sevnici ob Savi na Silvestrov večer ob 11. uri po noči g. Franc Vršec, č. kr. notar. Naša Sevnica bo blagega pokojnika kot neumornega in nesebičnega delavca na narodnem in narodno-gospodarskem polju pač še dolgo pogrešala. Bog naj potolaži njegovo rodbino in naj bo lahka domača zemlja blagemu rodoljubu!

Slovenske dežele.

Volitev na Kranjskem. Danes dne 4. januarja je v okraju Ribnica-Kočevje volitev za deželni zbor. Slovenska ljudska stranka kandidira dvornega svetnika Šuklje, liberalci pa Drobniča.

Nova stranka? Pred Božičem so v Ljubljani zborovali nezadovoljni liberalci, med njimi dr. Henrik Tuma in dr. Vladimir Ravnihar ter se posvetovali, kako izviti vodstvo liberalne stranke sedanjim nedelavnim možem. Sklenili so, da bo „Naš list“ z novim letom izhajal dvakrat na teden.

Kranjski kmetje priredijo letošnjo jesen pod vodstvom g. Gombača poučno potovanje na južno Tirolsko in na severno Laško, da proučujejo vinstvo in kletarstvo. Štajerci se lahko pridružijo.

Narodno gospodarstvo.

Gnojimo travnike!

Ker postaja živinoreja dandanes čimdalje važnejša kmetijska panoga, zaradi izbornih dohodkov, ki jih donša pri dobrem krmljenju in pravilnem oskrbovanju, in ker se v splošnem na pridelovanje krme dozda ni obračalo nobenega posebnega truda, zato smatram za potrebno, naše živinorejce zopet opozoriti, da posvetijo tej stvari večjo pozornost.

Po naših slovenskih krajih se še skoro splošno opazuje žalostno dejstvo, da trpi živina pomanjkanje na krmi. Živina vsled tega ni taka, kot se jo današnji čas zahteva in nje cena je ravno zategadel primeroma slaba. Da postaja živina vedno dražja, to uvidevajo tudi naši gospodarji in zato rede leto za letom več živine, a pri tem pa svoje travnike puščajo še vedno v nemar, da bi jih večje število živine skoro moralo opominjati, da travniki sedaj ne dajejo skoro niti toliko krme kot v prejšnjih časih, ker se je rastinska hrana, ki se je v zemlji nahajala, že porabila. Da pa še tudi dandanes dobivajo po nekod dobre košnje, pripisati gre temu, ker je zemlja dotičnega travnika izredno bogata na redilnih snoveh, ali pa jo mogoče preplavlja voda, ki ima v sebi redilne snovi, in ker imajo detelje to dobro lastnost, da sprejemajo iz zraka dušik (redilna snov) in ga prepuščajo travam. Splošno pa lahko rečemo, da trpe naši travniki pomanjkanje na redilnih snoveh. Kako tudi ne, saj se do najnovejšega časa nikdo ni brigal za iste. Dandanes še večina kmetovalcev hodi po stari poti, dela po starem kopitu, ter zametuje nauke, ki so za obstanek in izboljšanje kmetijskega stanu neobhodno potrebni.

Da nam bodo torej dajali naši travniki obilo pridelkov, posluževati se nam je vseh sredstev, ki se izplačajo za njih izboljšanje. Na travnikih, ki niso močvirni ali na kak drug način neprikladni za pridelovanje krme, je za povečanje pridelkov glavno sredstvo gnojenje in mnogokrat tudi branjanje, da odstranimo mah. Za danes gnojenje!

Med najvažnejše redilne snovi, ki jih travniki kakor tudi njivske rastline potrebujejo in katere moramo z gnojenjem nadomeščati, spadajo: dušik, fosforova kislina, kalij in mnogokrat tudi apno. Redilne snovi se v raznih gnojilih nahajajo v različni množini. Nekatere se posebno odlikujejo po veliki množini duška n. pr. gnojilca, druge po fosforovi kislini n. pr. hlevski gnoj.

Ako gnojimo s hlevskim gnojem, damo torej zemlji veliko fosforove kisline, v mali množini pa dušik in kalij; z gnojilcem dobi pa zemlja posebno dosti duška in tudi kalija, jako malo pa fosforove kisline. Zato se na travnikih, gnojenih le z gnojem, dostikrat ne pokažejo povoljni pridelki, travniki, gnojeni z gnojilcem, pa se odlikujejo s posebno močno rastjo kobilčnih rastlin n. pr. velika krebelca itd., ki v krmi niso dosti prida. Ako pa gnojimo skupno z gnojem in gnojilcem, tedaj je taka gnojitev prav dobra. V krajih, kjer so pa navezani ves gnoj porabiti na njivah in gnojiti le z gnojilcem, treba je še razun ž njo gnojiti tudi z umetnimi gnojili, da dobi zemlja vse potrebne redilne snovi. V tem slučaju je treba vzeti na pomoč gnojilo, ki je bogato na fosforovi kislini n. pr. tomaževa žlindra ali rudninski superfosfat. Umetno gnojilo se ali primeša gnojilcu ter na ta način spravi na travnik, ali pa se samo na travniku raztrosi. Ker je gnojilcem spravljati na travnik še le na spomlad, in sicer zaradi tega, ker ima že raztopljene redilne snovi in takoj učinkuje, a redilne snovi v tomaževi žlindri ali rudninskem superfosfatu se pa morajo še prej raztopiti, zato je treba, če hočemo to gnojilo z gnojilcem vred spraviti na travnik, že dalje časa pred uporabo gnojilcu primešati, da se iste v gnojilcu vsaj deloma raztope. Boljše pa je gotovo, umetno

gnojilo že na jesen raztrositi, da voda do spomladi raztopi redilne snovi. Tudi če gnojimo s hlevskim gnojem, ga je treba že na jesen raztrositi in sicer tudi iz prejšnjega vzroka. Pogoji, da se raztope redilne snovi, je toraj voda. Če imamo na razpolago le gnojilca, treba je, kakor rečeno, gnojiti še s kakim fosfatnim gnojilcem; vzamemo li tomaževa žlindra ali rudninski superfosfat, treba je enega ali drugega 4 do 6 meterskih centov na 1 ha. Dasi je rudninski superfosfat skoraj istih lastnosti kakor tomaževa žlindra, vendar se je pri nas razširila v obče le tomaževa žlindra.

Razun gnoja in gnojilce delujejo na travnikih tudi prav dobro kompost in pepel. Toda teh se v gospodarstvu nahaja vedno le v manjši množini, osobito pepela.

Ako smo pa v položaju, da ne moremo travnikom dovoliti ne enega ne drugega domačega gnojila, tedaj se moramo poprijeti samo umetnih gnojil. Ta so postala dandanes najvažnejši pripomoček za izboljšanje travnikov po mnogih krajih. Brez njih bi n. pr. po nekaterih krajih na Nemškem nikdar ne prišli do tako visokega stališča pri živinoreji kot so sedaj. In pač hudo zlo bi jih zadelo, ko bi umetnih gnojil enkrat zmanjkalo. A pri nas? Ako kje čitamo o krasnih vspehih, bodisi na travnikih, njivah, vinogradih itd., doseženih s pomočjo umetnih gnojil, večinoma tega ne verujejo in redki so, ki bi tudi sami to delo začeli izvrševati. A čas je, da so tudi mi otresemo starokopitnosti! Ako hočemo vztrajati na kmetijskem polju, moramo tudi mi napredovati, kakor napredujejo drugi stanovi. Bodimo si svesti, da se dajo doseči pri nas isti, in mogoče še višji pridelki kot po drugih krajih s pravilno rabo umetnih gnojil.

Pri nas se moramo na travnikih skoraj izključno posluževati umetnih gnojil, ker ako bi gnojili z gnojem, bi pri tem trpele njive pomanjkanje istega. Malo je pri nas gospodarstev, kjer bi pri dobri gnojitvi njiv preostajal gnoj tudi še za travnike, ker se pečemo v veliki meri s pridelovanjem njivskih rastlin, osobito žita. Vsled tega nam je toraj za rodovitnost travnikov skrbeti z umetnimi gnojili. Priznati moram, da so nekateri tudi pri nas začeli rabiti umetna gnojila. Toda ker ne razumevajo dobro pomena in namena te gnojitve, vsaj vsi ne, se večkrat to delo opravlja napačno; rado se namreč dogaja, da se pognoji le z enim gnojilcem in gnojitev se vsled tega ne obnese tako kot bi bilo želeto. V tem slučaju se navadno vzame tomaževa žlindra, vsled katere obogati zemlja posebno na fosforovi kislini. (Dalje sledi.)

Drobtinice.

Znamke za pisma bodo postale dražje. Namesto dosedanje znamke za 10 v se bo uvedla znamka za 12 v za eno pismo.

Sin nadvojvode Otona, nadvojvoda Frane Jožef Karol si je pri drsanju zlomil nogo.

Novi črnogorski škof. Za škofa v Ostrogu v Črnigori je imenovan Kiril Mitrovič, dozda profesor bogoslovja v Zadru.

Za vojake. Prihodnje dni izide nova strelna instrukcija za karabince, konjenice in za kratke repetirke pionirskih čet. — Jeseni tega leta se ustanovi na Ogrskem brzojavni in telefonski tečaj za artiljerijo, pri katerem bodo uporabljali izkušnje zadnje vojske. — Razpuščeni so pa trdnjavski signalni oddelki.

Poljaki ne bodo letos o pustu plesali. Kakor poročajo listi, sklenilo je lvovsko poljsko društvo „Sokol Macierz“ pri svoji zadnji odborovi seji, da o pustu leta 1906 ne bo priredilo nobene veselice s plesom in to z ozirom na dogodke v poljskem kraljestvu na Ruskem. Po zgledu tega društva so tako sklenila tudi druga poljska društva, tako do se ne bode v letošnjem pustu plesalo niti v Lvovu niti v Varšavi, sploh ne na Poljskem.

Društvena naznanila.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju ima glavno zborovanje v nedeljo, dne 14. prosinca t. l. ob 8. uri pop. v šolskih prostorih. Sodeluje domači pevski zbor. Vsi društveni udje kakor tudi neudje so uljudno vabljeni.

Izobražev. društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora ima v nedeljo, dne 7. jan. po večernicah v bralni sobi svoj letni občni zbor s sledečim vzporedom: Poročila posameznih odbornikov, volitev novega odbora za upravno leto 1906, slučajnosti, sprejemanje novih udov in oglasitev pevcev za novi moški zbor. Št. Peterski možje in mladenci,

ki vam je kaj za napredek in učenje, branje in izobraževanje, pridite! Odbor.

Mladeniška zveza v Jarenini priredi dne 14. t. m. velik poučni shod: Govori o volilno pravnih sestavih g. dr. Korošec Možje in mladeniči, pridite! Tudi sosede vabimo, da vas posetijo!

Sv. Ilj v Slov. gor. „Mladeniška zveza“ ima na Kraljevo t. j. 6. januarja po večernicah v bralni sobi občni zbor. Zborovanje bo jako važno posebno vsled zanimive volitve zvezinega vodstva. Občinski volilni red bomo namreč praktično proučevali. Na vzporedno je mnogo zanimivih točk. Za torej na Kraljevo po večernicah vsi v Citalnico! Bog in narod.

Svetotrojiška podružnica spodnještajerskega slovenskega čebelarkega društva zboruje v nedeljo, dne 14. jan. 1906 po večernicah v gostilni g. Mlineriča pri Sv. Trojici v Slov. gor. z naslednjim sporedom: 1. Poročilo o delovanju v l. 1905. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajni nasveti. K obilni udeležbi vabi Ferd. Mlinerič, načelnik.

Čebelarstva podružnica Dornova pri Ptujju priredi dne 6. jan. 1906 ob 8. uri popoldne občni zbor v dornovski šoli. Dnevni red: 1. Letno poročilo in odobritev računa. 3. Nove volitve. 3. Nasveti in predlogi.

Kmet. bralno društvo v Slivnici zboruje v nedeljo, dne 7. prosinca 1906 ob pol 9. uri v šoli. Na običajnem vzpostavljanju, kakor poročilo o delovanju 1905, nabiranja novih članov in volitev je tudi poučno predavanje c. kr. vinarskega pristava g. Jos. Zabavnika. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kmetijsko bralno društvo pri Mali Nedelji ima svoj redni občni zbor dne 7. jan. 1906 po večernicah. Vse domačine, ki še imajo kaj dobre volje, kakor tudi one, v tujini živeče rojake vabi uljudno k pristopu odbor.

Benediški mladeniški zveza ima svoj poučni shod in obenem občni zbor v nedeljo, dne 7. januarja po večernicah. Benediški mladeniči, pridite vsi!

Bralno društvo v Zavrču bo imelo dne 6. januarja 1906 po rani božji službi v novi šoli v I. razredu občni zbor, pri katerem bo blagajnik polčil sklep računov, tajnik bo poročal o napredku (oziroma nazadovanju) bralnega društva. Potem bo volitev novega odbora, nabiranje novih udov, ter razni nasveti. Vsi rodoljubi ste prav uljudno vabljeni, k obilni udeležbi. Odbor.

Studenice. Kmetijska podružnica, ki se je ustanovila dne 16. jul 1905, in h kateri je pristopilo dozdaj 57 udov, pričenja z novim letom svoje delovanje. Zato priredi prvi teden po sv. Treh kraljih, od 8. do 15. jan. gospodarski poučni tečaj; predavalo se bo pri njem o vseh panogah kmetijstva, v kolikor bo v tem času mogoče: O živinoreji in mlekarstvu, o vinogradstvu, sadjereji, poljedelstvu, zadržništvu itd. Predavale bodo tri strokovnjaške moči in je upati od tega tečaja mnogo koristi. Popoldne ob 9. se bodo vsakikrat pričela predavanja, popoldne pa bodo, ako bo le vreme dopuščalo, izhodi za praktična razkazovanja. Prijazno se vabijo udje, pa tudi taki, ki še niso pristopili k podružnici, bodisi moški ali ženske, odrasli ali mladina. Z Bogom začnemo in njega prosimo za blagoslov! Kako bo ta tečaj vspel, bomo potem poročali. Predstojništvo podružnice.

Braslovče. Vsled sklepa c. kr. okrožnega kot trgovskega sodišča v Celju od 29. novembra 1905 Firm 375/5,

Een. I 255 sklicujemo s tem izvanredni občni zbor „Kmetijskega društva v Braslovčah, registrovane zadruge z omejeno zavezo“, kateri se bo vršil v nedeljo, dne 2. januarja 1906 ob pol 10. uri popoldne v star. šoli v Braslovčah. Dnevni red: 1. Razdružba in likvidacija zadruge. Volitev likvidatorjev. 3. Slučajni nasveti. K obilni udeležbi vabi vse one, ki so svoj čas pristopnino vplačali. Načelnstvo. — Opomba. Za slučaj, da bi občni zbor ob pol 10. uri ne bil sklepčen, se sklicuje ob enem s tem na isti dan, na istem kraju in z istim dnevnim redom ob 10. uri popoldne drug izvanredni občni zbor, kateri bo sklepčen pri vsakem številu navzočih zadružnikov.

Bralno društvo v Konjicah ima na dan 14. januarja 1906 ob 3. uri, po večernicah v društvenih prostorih občni zbor. Vzpostavljanje: 1. Poročilo predsednika o delovanju bralnega društva v preteklem letu. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Pregled računov. 4. Volitev novega odbora in predsednika. 5. Razni predlogi in nasveti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Posojilnična knjižnica na Frankolovem ima redni občni zbor v nedeljo, dne 14. prosinca t. l. popoldne po večernicah v društvenih prostorih s sledečim vzpostavljanjem: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika in knjižničarja. 3. Vplačanje letnine in pristop novih članov. 4. Volitev odbornikov. 5. Prosti predlogi. K obilni udeležbi se vabijo člani in vsi oni ki žele pristopiti.

Bralno društvo v Šmartnu pri Slov. Gradcu priredi na dan sv. Treh kraljev popoldne po večernicah gledališko predstavo „Kmet Herod“ s sledečim vzpostavljanjem: 1. Govor. 2. I. Aljaž: Oj z Bogom ti planinski svet. 3. Igra „Kmet Herod“. 4. Vilhar: Slovenec i Hrvat. 5. I. Aljaž: Ujetega ptičja tožba.

Kmet. slov. izobraževalno društvo na Vrskam ima prihodnji nedeljo, dne 7. januarja ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih (v kaplaniji) svoj letni občni zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

Poslano.

Sv. Anton v Slov. gor.

Popolnoma nezasluzeno sem bil napaden v štev. 200 (od dne 20. decembra 1905) „Slov. Naroda“, da sem v neki predzadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ napadel nadučitelja, g. Šijanca. Blagovolite objaviti, da to ni res. — Sicer popolnoma odobrujem dotični dopis, pisal ga pa nisem in tudi nisem uplival na koga drugega. Pozvedoval sem, kdo bi mogel dopisnik biti, pa nisem mogel zvedeti.

Josip Lassbacher, kapelan.

Listnola uredništva. Prihova: Hvala za dopis, toda prizanesimo jim še tokrot. — Sv. Ana v Slov. gor.: Nekaj pr. črtali, ker je že bilo v našem listu ali je zastarelo. — Mladenič G. Sv. Andraž v Slov. gor.: Takih novic ne sprejemamo. Pišite nam kaj drugega! Pozdrave! — Mala

Nedelja: Prepričali smo se, da taki napadi nič ne koristijo. Pregovorite jih, da si naročajo ali vsaj čitajo naše liste. — Trije gg. župani so nam poslali neko izjavo zaradi nekega dopisa v „Štajercu“. Toda ker ni nobenega kraja zaznamovanega, ne vemo, od kod? — Kalobje: V sporazumljenju z gospodi takih dopisov ne objavljamo. Prosimo drugih poročil! — Vsem drugim gg. dopisnikom: Zmanjkalo nam je prostora, zato moralo izostati. Oprostite. Prosimo kratkih poročil!

Za žičkarjev spomenik so darovali p. n. gg.: Fr. Vračun, župnik 3 K, Ant. Lednik, župnik 6 K, Fr. Koser, c. kr. poštar v Juršincih 2 K, Ivan Renier, mestni župnik 20 K, Janez Prešeren, župnik 5 K, Jožef Mešiček, mestni župnik 5 K, Franc Hiersche, župnik 2 K, dr. Juro Hrašovec, odvetnik, dež. posl. 4 K, Nik. Stazinski, župnik 3 K, Jak. Zupančič, župnik 10 K, Fil. Fink, kaplan 5 K, Jožef Zalokar, pos. v Blanci 2 K, Karel Presker, župnik 10 K.

Loterijske številke.

Gradec 30. dec: 78, 11, 12, 33, 60. Dunaj 30. dec: 21, 6, 65, 4, 38.

Tržne cene

v Mariboru od 20. dec. do 30. dec. 1905.

Table with columns for goods (Živila), weight (100 kg, 1 kg, 1 lit., 100 glav, 1 kom.), and prices (od, do) in columns K and h.

Vsaka beseda stane 2 vin. Najmanjša objava 45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 vin. Večkratna objava po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilo. Pri vprašanjih na upravništvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Mala hiša (viničarija) se da v najem z ali brez njive oziroma tudi travnik za eno ali dve kravi. Pojasnila daje H. Mallner v Rošpahu pri Mariboru. 833 3-3

Hiša, novozidana, vili podobna, v Mariboru, z vodovodom, lepa solnčna lega, velik vrt, 12 let davka prosta, 5 minut od železnice, z eno, dvema in s tremi sobami za stanovanje. Na leto nese hiša 700 gld. in je za 9000 gld. na prodaj. Vpraša se pri Jožefu Nekrep, tesarski mojster v Mariboru, Koroško predmestje. 842 3-1

Trgovski pomočnik, mlad, spreten prodajalec, vešč slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v trgovino z manufakturnim blagom pri Vinko Šket v Ilirski Bistrici, No. tranjsko. Pri ponudbah naj se navede, koliko se zahteva plače in kdaj je vstop mogoč. 830 3-1

Razprodaja. Vsled izselitve sem primoran prodajati svoje blago pod lastno ceno: lepo sukao za ženske in moške obleke, različne barhente, gradl za matrace, posteljno opravo, obrušalke, moderce, perilo za gospode, kravate, različne žepne robce. Prodajam tudi po ceni štelaze, tri prodajalne mize, trgovsko mizo, podstavo za plohe. Anton Strableg, Maribor, Glavni trg št. 20. 814 5-1

Trgovski pomočnik, mešane stroke, vojaštine prost, želi službe. Naslov pove upravništvo lista. 839 3-1

Posestvo se prodaja, ki leži popolnoma tik cerkve in je pripravno tudi za gostilno, hiša obstoji iz 4 hiš, kuhinje in 2 kleti, 12 ora ov posestva so njive, lep sadonosnik, gozd in travnik. Več pove upravništvo lista. 843 3-1

Novozidana hiša v Mariboru, z vodovodom in s prostorom za zidanje še ene hiše, lep vrt in dve stanovanji proti solnčni strani, se za 2800 gld. prodaja. Za penzioniste zelo pripravna. Več pove Jožef Nekrep, tesarski mojster v Mariboru, Koroško predmestje. 873 1

Mizarskega učenca sprejme takoj Benkič, mizarski mojster, Maribor, Tegetthoffstrasse 44. 841 3-1

Dijaki se sprejemajo s hrano ali brez hrane, blizu gimnazije. Gledališke ulice št. 15. 2 1-1

Nova hiša se prodaja ali zamenja s kakim vinogradskim posestvom na deželi. Hiša ima 3 sobe, 8 kuhinje, malo sobico, 4 svinske hleve, studenec, vrt z mladim sadnim drevjem, 936 m² klaster njive, Novavas pri Mariboru št. 164 Ferdinand Dominika. 8 3-1

Viničar se išče za večjo in dobro viničarijo, nastop 1. februarja ali pa po pogodbi, oglasi se pri Tomažu Mikl Sv. Marjeta pri Ptujju. 5 2-1

Lepo posestvo, v dobrem stanju, vse skupaj 8 oralov, se prodaja po nizki ceni radi starosti. Leži tik velike ceste. Več pove lastnica Marija Kaufman, Vukovskidol, pošta Jarenina. 840 3-1

Mlad viničar z ženo se išče. Viljem Badl, Maribor, Glavni trg št. 4. 12 8-1

Malo posestvo, na glavni cesti, pol ure iz mesta Maribora, 1 hiša s tremi sobami in kuhinjo, celo gospodarsko poslopje, čez 1 oral zemlje pri hiši, se takoj prodaja. Primerno za vsakega obrtnika. Najbolj za kolarja. Več pove lastnik Ivan Križan v Poberžah št. 90 pri Mariboru. 838 2-1

V najem želim vzeti hišo za malo trgovino v sposobnem kraju, ali pa tudi kupiti pod lahkimi plačilnimi pogoji. Ponudbe blagovolijo se poslati na upravništvo „Slov. Gospodarja“. 826 2-1

Štampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdelujejo ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 757 45-1

Starejši trgovski pomočnik

zmožen obeh deželnih jezikov, ki je v stanju sam peljati trgovino, prevzame vse blago na račun ter položi kavcijo, se proti mesečni začetni plači K 50, prosto hrano in stanovanjem ali pa proti odstotkom takoj sprejme pri g. Henriku Dobnik, trgovec v Zrečah pri Konjicah. 3 2-1

Mlad fant,

22 let star, slovenski rodoljub, ki je vešč slovenskega in nemškega jezika in v gospodarski in gozdarski stroki kakor tudi v občinskem in posojilniškem tajništvu in tudi v odvetniških posli sarniških delih dobro izurjen, želi primerne službe na deželi. 831 3-2

Ponudbe se naj pošiljajo na upravništvo tega lista.

Neoženjen mož želi nastopiti službo za oskrbnika na kakem velikem posestvu. Naslov pri uprav. 4 3-1

Advertisement for 'Svoji k svojim!' featuring 'CROATIA' brand products, with details about the Zagreb branch and contact information for the Maribor branch.

Srčne čestitke k novemu letu

želi prečastitim svojim odjemalcem in naročnikom, zahvaljujoč se za dosedanje zaupanje in priporočujoč se v nadalje udano

Konrad Kager,
pasar in srebrar v Celju.

11 1-1

Oklic.

Od okrajne sodnije Ljutomer se naznani, da se bodo v zvezi s po dr. Ivanu Farkaš na predlog g. dr. Franjo R. s. kot izvrševalcu oporoke sledeče nepremičnine s pritkino vred po spodaj določeni izklicni ceni javno dražbale in sicer: vlož. št. 42 k. o. Ljutomer izvzemši stavb. parceli št. 78 in 49 (hšt. 65/66) po 19520 K v ostalni vrednosti po 4185 K 93 h, vlož. št. 223 k. o. Ljutomer za ceno po 129 04 K

"	"	244	"	"	"	"	"	266	—
"	"	253	"	"	"	"	"	1382	16
"	"	247	"	"	"	"	"	1013	02
"	"	35	"	"	"	"	"	1127	46
"	"	2	"	"	"	"	"	1697	62
"	"	3	"	"	"	"	"	4887	48

s tem da se na predlog izvrševalca testamenta dr. Franjo R. s. po katerem bi se k dražbi samo smeli kupci slovenske narodnosti dopuščati, ne bo ozir jemalo, ker ta predlog protivi koristi kurandije Louise Presterl.

Za dražbo se naroča narok na dan 9 1-1

31. januarja in 1. svečana 1906

predpoldan ob 8. uri v Ljutomeru v stanovanju št. 65.

Ponudki pod gori navedeno ceno se ne sprejmejo. Znesek dražbe se ne more pri sodnji položiti.

Dražbeni pogoji se lahko pri sodnji v sobi št. 4 pregledajo.

C. kr. okrajna sodnija Ljutomer, odd. I,
dne 30. decem. 1905.

Karol Vezjak,

tapetar in dekorater 669 12-4

Schwarzgasse Maribor Schwarzgasse

pročara svojo veliko zalogo divanov, garnitur, polsukno sukno, preproge, zastore, konjske žime. Izdelovanje vseh tapetnih del v mestu in zunaj mesta.

Novost! Kapakmatrace, priznane najboljše napolnjene, nadkriljujejo daleko kar se tiče cene in mehko mnogo dražje žimnate matrace in so zaradi tega zelo v rabi.

Veselo in srečno novo leto

želim vsem svojim naročnikom ter se najtopleje priporočam, da me tudi v novem letu z obilnimi naročili počaste, zagotavljam, da bom vselej najbolje in točno postregel.

Kemična pralnica

H. Volk, Šoštanj.

1 1-1

Jožef Dufek

stekar v Mariboru, Viktringhofgasse 30

pročara veleč. duhovščini k svečnici svojo veliko zalogo voščenih sveč, voščenih svečnjev, sveč za obhajilo in krste.

Oddajam na veleč. župnijske urade na leten račun.

Kaplajoči vosek prevzamem za polovično ceno. Kupcu rumeni čebelni vosek. Trgovci, ki prodajajo voščeno blago, naj blagovolijo zahtevati cenik.

Zahvala.

Povodom pogreba, dne 29. decem, nepozabljivega mi dragega brata

Marka Črnko,

župnika v Sevnici ob Savi in uda okrajnega šolskega sveta,

čutim se dolžnega, izreči svojo prisrčno zahvalo vsem, ki so pripomogli, da se je na tako sijajen način izkazala zadnja čast prerano umrlemu pokojniku. Zlasti gre hvala mil. gosp. Hajšek u, dekanu slovenjebistriškemu, ki so vodili pogreb, g. F. S. Šegula iz Maribora kot pridigarju za ganljivo slovo in vsem ostalim duhovnikom iz Kranjske in Štajerske; tržkim gospem za prekrasni venec, tržkemu občin. odboru z županom g. Stark-lom, gg. c. kr. okraj. sodniku Cajnkar-u in c. kr. davkarju Stumberger-ju, slavn. učiteljstvu z g. Mešičkom na čelu, tržki požarni brambi z načelnikom g. Smrekar-jem, vodstvu c. kr. žandarmerijske postaje, sl. pevskemu društvu iz Radeč za ginljive žalostinke, Marijini družbi mladeničev in deklet, ki so svojemu blagemu voditelju prinesle na grob dragocen venec, ter vsem farmanom, ki so v tako nenavadno velikem številu, da menda ni ostal nikdo doma, izkazali poslednjo ljubezen svojemu dušnemu pastirju.

VUHRED, dne 1. jan. 1906.

10 1-1

Jožef Črnko, župnik.

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

440 52-22

Pozor! Čitaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjujejo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in

madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštinnim povzjetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducator) 18 K. Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstanjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučenih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Juršić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Kneževo oskrbništvo v Konjicah išče k težkim gospodarskim konjem treznega in vestnega 6 2-1

hlapca

kateri naj bi bil oženjen in ne čez 36 let star. Službo je nastopiti s 1. svečanom. Natančnejši službeni pogoji se poizvedo pri podpisnem oskrbništvu. — Oglasi se naj pošiljajo na

kneževo oskrbništvo v Konjicah na Štajerskem.

Žalosten in potrj javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znansem pretužno vest o smrti moje iskreno ljubljene žene

Marije Godec roj. Valicky

katera je dne 21. grudna 1905 okoli pol 5. ure popoldne po dolgi, 1 in pol leta trajajoči bolezni, previdena večkrat s sv. zakramenti za umirajoče, v 44. letu njene starosti Bogu vdana zaspala.

Zemeljski ostanki nepozabne umrle so se dne 28. grudna ob pol 9 uri dopol. blagoslovili ter na farnem pokopališču na Crešnovcu položili k večnemu počitku.

Ob tej priliki sem dolžan tukajšnjemu č. g. župniku in č. g. katehetu izreči najiskrenejšo zahvalo za večkratni obisk rajne in tolažilne besede.

Starilog, dne 25. grudna 1905.

13 1-1

Žalujoči soprog.